

ŽETALSKE NOVICE

GLASILO OBČINE ŽETALE - OKTOBER 2013 - LETNIK 13

poština plačana pri pošti Žetale

ZLATA POROKA ZAKONCEV TEREZIJE IN STANKA VOGRINC

V soboto, 17. avgusta 2013, je potekala v sejni sobi Občine Žetale slovesnost zlate poroke. Župan Občine Žetale je za zlatoporočenca razglasil Terezijo in Stanka Vogrinc iz Žetal 24. Na prisrčni slovesnosti, ki je potekala v sejni sobi Občine Žetale v prisotnosti sorodnikov in prijateljev slavljencev, je župan Občine Žetale g. Anton Butolen z izbranimi besedami orisal njuno bogato skupno življenjsko pot. Poudaril je, da je bila ta pot prepletena z lepimi, pa tudi manj lepimi trenutki.

Zlati ženin Stanko Vogrinc se je rodil 2.11.1940 v Čermožišah 44. Ko je bil star tri leta, mu je umrla mama. Osnovno šolo je obiskoval v Žetalah. Mladost je preživel s štirimi sestrami in bratom. Za šolanje ni bilo možnosti, zato je doma opravljal kmečka dela in hodil pomagat sosedom, občasno pa tudi na Dravsko polje in v Savinjsko dolino. Leta 1961 odšel za dve leti služiti vojaški rok v Skopje. Po vrnitvi je nadaljeval delo na kmetiji.

Zlata nevesta Terezija Horvat se je rodila 5.10.1935 v Žetalah 24. Po končani osnovni šoli je ostala doma na kmetiji, kjer je opravljala vsa kmečka in gospodinjstva dela. Kot dobra gospodinja in kuharica je vrsto let sodelovala na razstavah Dobrote slovenskih kmetij na Ptuju. Na teh razstavah je dobila 13 zlatih priznanj in 3 znake kakovosti za pletenico ali sva-

tovsko štruco in zlato priznanje za ohranjanje krušne dediščine.

Stanko in Terezija sta se poročila 17.8.1963 v Žetalah. V zakonu sta se jima rodila sinova Stanko in Jože ter hčerka Berta, danes pa ju razveseljujejo štirje vnuki in dve vnukinji.

Župan je zlatoporočencema izročil priložnostno darilo in plaketo, ki ju bo spominjala na ta slovesni trenutek.

Zlatoporočencema iskrene čestitke in še veliko zdravih in zadovoljnih skupnih let.

Jože Krivec

Dober dan

Lepo pozdravljeni, spoštovani občani in občanke naše OBČINE ŽETALE!

Kot tren je minil poletni trimester. Bil je vroč, sušen čas, termometri so se ponekod dvignili do 40 stopinj Celzija. Kamorkoli so nas usmerjali koraki, povsod so govorili: »Poglejte, kaj nam je naredila suša!« Res je bilo žalostno pogledati na suho stebelje koruze, krompir je povsod zel, a kdo bi verjel, da rastlinje kljubuje naravi in kljub neugodni rasti postreže z debelim krompirjem. Pa ne vsepovsod.

Svet je še vedno poln sovraštva, nasilja, kemija deluje in uničuje življenja. Že narava sama je kljubovalna, če poseže po sredstvih uničevanja še človek, je katastrofa neizbežna. Tako se je tudi zgodilo.

Mnogokrat se sliši izrečena misel, da smo doma na srečni zemlji, narava nam prizanaša, a mnogokrat je izrečeno tudi, da smo doma tam, kjer je STVARNIK MAHNIL S PRAZNO VREČO. A koliko tako mislečih je v septembru in oktobru zahajalo v naše gozdove, košare so bile polne zdravih žetalskih gob, za marsikoga dobra južina in še zaloga za zimske dni. Čas teče naprej, v OBČINI smo se posodobili z asfaltno prevleko, prav je tako, saj nas ceste povezujejo, povezuje nas tudi jesenski čas.

Po hribovskih cestah so brneli traktorji, brez krikov in petja smo obrali vinograde, ki so darovali vinogradnikom primeren grozdni pridelek. Njive so prazne, travniki pokošeni, kurjava pripravljena, tiho prihaja čas počitka in priprava za naslednjo naravno rast.

Naša mlada generacija zopet sedi v šolskih klopeh, v zvezke in glave beležijo znanje, ki je za življenje v današnjem času prepotrebno.

Kostanjeve ježice so se razprle, kostanji se niso odebelili, a kljub temu teknejo ob sladkem moštu. Prijetno dišijo ob času, ki mu pravimo kostanjev piknik, ki je že 23. po vrsti in se lepo vklaplja v čas 14. občinskega praznika.

Na kulturnem področju v naši občini je spet živahno, oba pevska zbora pridno vadita in prijetno zapojeta na prireditvah doma in v okolici. Nekdo se bo podal še na pot gledališkega ustvarjanja, pa bo dovolj kulture v naši občini.

Rada zapišem kaj tudi o Žetalskih novicah, pogledajte na naslovno stran, prebrali boste številko petdeset, kar pomeni, da je med nami ZLATA ŠTEVILKA, ki prinaša mnogo zanimivega branja – doživetij trimestra v naši občini. Ponosni smo na izdajo petdesetih števil, želimo si, da bi ostali naši zvesti bralci. Prelistajte to zlato številko, ostanite zdravi, jasnih misli in si vtisnite v spomin prijetna doživetja občinskega praznika. Razkošno barvno jesen v zdravju

Vam želimo člani UREDNIŠKEGA ODBORA in
ODGOVORNA UREDNICA M.K.

Sprehod po vsebini

Zlata poroka	2
Dober dan	3
Županov uvodnik	4
Novice iz občinske uprave	4-6
Iz naših krajev	7-24
Iz vasi v vas	25 - 28

JAVNO GLASILO "ŽETALSKE NOVICE"

Izdajatelj: Občina Žetale
Naslov uredništva: Žetale 4, 2287 Žetale
Odgovorni urednica: Marija Krušič
Uredniški odbor: Marija SKOK, Franc PULKO ml., Milenka KOVAČEC, Toni BUTOLEN
Lektorica: Mojca Kopše
Fotografija na naslovnici: Toni Butolen
Računalniški prelom: Adekvat d.o.o.
Javno glasilo "ŽETALSKE NOVICE" je na podlagi odločbe Ministrstva za kulturo RS štev.: 006-24/00 so z dne, 29.03.2001 vpisano v register javnih glasil pod zaporedno številko 1767.

Občanke, občani vabljeni v sodelovanju s prispevki, na elektronski naslov: urednistvozetale@gmail.com.

MED ZADOVOJSTVOM IN ZASKRBLJENOSTJO

Izteka se burno leto na področju lokalne samouprave. Razprava o ukinitvi skoraj polovice slovenskih občin je v teh dneh dosegla vrhunec. Spremembe so seveda vedno možne, je pa vprašanje, če se je v teh kriznih časih smiselno lotiti sprememb sistema, ki razen redkih izjem dobro deluje. Razen, če gre, kot je v Sloveniji splošna praksa, za postavljanje koristi določene stranke pred koristi državljanov in države.

Žalostno je, da »naš« minister, torej minister, v katerega resor spada tudi lokalna samouprava, pri argumentaciji svojega predloga uporablja predvsem floskule namesto argumentov. Res pa je, da resnih argumentov za ukinitve občin ni. Slovenske Občine, tudi najmanjše, so še vedno med največjimi v Evropi, predvsem pa so v povprečju trikrat večje od avstrijskih, ki nam jih dajejo za vzgled. Bolje bi bilo, če bi si Avstrijo, kot tradicionalno birokratsko najbolj urejeno državo, za vzgled vzela država.

V teh dneh se je razprava o ukinitvi občin sicer polegla, ker je na zavoro stopila stroka, ki združevanje občin sicer podpira, in ministru dopovedala, da se to na tako lahkoten in rokohitrski način ne dela. Je pa res, da je imel minister kar veliko podporo v javnosti, ki vidi Občine predvsem kot strošek, ne zaveda pa se koristi, ki jih prinašajo. Ni potrebno posebej poudarjati, da je takšno mišljenje zmotno. Navedba ministra, da bo prihranil 200 milijonov evrov, Občine bodo pa močnejše in zagotavljale boljše storitve, je seveda pravljica za male otroke. Če bi bilo tako enostavno, da združiš dva ali tri reveže in dobiš bogataša, krize na svetu ne bi bilo.

Dejstvo, da se proces ukinjanja občin zaustavlja, oziroma se premika v obdobje 2014-2018, pa seveda ne pomeni, da je nevarnosti za Občine konec. V proceduri je

ministrov rezervni scenarij, to je zakon o financiranju občin. V predlogu tega zakona je drastično zmanjševanje sredstev predvsem za Občine z veliko površino in majhnim številom prebivalcev, kot je naša. Po približnih izračunih je to za našo občino približno 125.000 evrov letno. Razmišlja pa se tudi o tem, da bi se ukinila sredstva po 21. členu ZFO, ki jih Občine lahko koristijo za investicije, predvsem za lastni delež pri črpanju evropskih sredstev. To pomeni za našo občino nadaljnjih 125.000 evrov. Če se uresniči ta črni scenarij, padejo v vodo skoraj vsa naša prizadevanja v tem letu.

Letos smo bili zelo uspešni na razpisih in imamo na petih projektih, s katerimi smo uspeli, za drugo leto na voljo več kot milijon evrov, kar pomeni podvojitve proračuna in je za našo občino velikanski denar. Vendar je potrebno za črpanje teh sredstev zagotoviti vsaj 400.000 evrov lastnih sredstev. Če bo sprejeto to, kar je predlagano, občina ne bo imela lastnih sredstev in se bomo morali izvajanju že odobrenih projektov odpovedati.

Tako bo moralo storiti še več, večinoma podeželskih občin. Če se to zgodi, bo velikanska škoda ne samo za prizadete občane in Občine, temveč za gospodarstvo in celotno državo. Denar bo namreč ostal nepočrpan v Bruslju, ker se proračunsko obdobje 2007-2014 zaključuje.

Upam, da bo prevladal razum in se to vendarle ne bo zgodilo ter bomo lahko nadaljevali z že začetimi oziroma že odobrenimi investicijami. V tem primeru se nam obeta investicijsko eno najbolj uspešnih let, kar je v teh težkih časih izreden uspeh. Bo pa ta investicijski zagon zahteval tudi od občanov obilo strpnosti in razumevanja, vsekakor pa več, kot ga je bilo pri nekaterih investicijah letos.

Spoštovane občanke in občani, čestitam vam ob občinskem prazniku z željo, da vas kljub krizi ne zapusti optimizem in vas v čim večjem številu vabim na zaključne prireditve ob 14. prazniku Občine Žetale.

Vaš župan!

**Župan, uredništvo
Žetalskih novic in
občinska uprava
Vam želimo prijetno
doživljanje 14.
občinskega praznika
in sladkih kostanjev
ob 23. kostanjevem
pikniku.**

14. PRAZNIK OBČINE ŽETALE IN 23. KOSTANJEV PİKNIK

V mesecu septembru so se pričele prireditve v počastitev 14. praznika Občine Žetale in 23. kostanjevega piknika. V ta namen je bil imenovan Organizacijski odbor za pripravo 14. praznika Občine Žetale in 23. kostanjevega piknika, ki ga vodi občinska svetnica in predsednica Odbora za družbene dejavnosti Občine Žetale, ga. Petra Plajnshek. Odbor je na podlagi predlogov društev in organizacij, ki

delujejo na območju Občine Žetale, pripravil pester program prireditev. Izvedene so bile športne prireditve, ki jih je organiziralo Športno društvo Žetale. Društvo podeželskih žena Žetale je na kmetiji Kolar izvedlo »kožuhanje«. V začetku meseca oktobra je bilo v organizaciji Strojnega krožka Žetalanec izvedeno gozdarsko tekmovanje za naziv »Žetalske grče in grčice«. Lovska družina Žetale je pri

Lovski koči Tisovec pripravila srečanje z občani in otvoritev obnovljene lovske kočice. Prireditve ob 14. prazniku Občine Žetale in 23. kostanjevem pikniku se bodo nadaljevale in dosegle svoj vrhunec v soboto, 19. oktobra 2013, ko bo v prireditvenem šotoru ob Osnovni šoli Žetale osrednja prireditev ob letošnjem občinskem prazniku.

**OBČINA
ŽETALE**

Naložba v vašo prihodnost
OPERACIJO DELNO FINANCIRA EVROPSKA UNIJA
Evropski sklad za regionalni razvoj

KONČANA I. FAZA PROJEKTA REKONSTRUKCIJA ODSEKOV LC 240200 IN LC 240210

Operacijo delno financira Evropska unija, in sicer iz Evropskega sklada za regionalni razvoj. Operacija se izvaja v okviru Operativnega programa krepitve regionalnih razvojnih potencialov za obdobje 2007-2013, razvojne prioritete Razvoj regij, prednostne usmeritve Razvoj obmejnih območij s Hrvaško ter Petega javnega razpisa za izbor operacij iz prednostne usmeritve »Razvoj obmejnih območij s Hrvaško« v okviru Operativnega programa krepitve regionalnih razvojnih potencialov za obdobje 2007-2013, razvojne prioritete

»Razvoj regij.«.

10. julija 2013 je bila v sejni sobi Občine Žetale podpisana gradbena pogodba za izvedbo operacije Rekonstrukcija odsekov 3.500 m LC 240200 in 2.600 m LC 240210. Na javnem razpisu je bilo kot najugodnejši izvajalec izbrano podjetje Asfalti d.o.o. iz Ptujja. Predmet pogodbe je rekonstrukcija odsekov lokalnih cest LC 240200 Strajna-Prekože-Potni vrh v dolžini 3.500 m in LC 240210 Zgornje Ravno-Globočec-Potni vrh v dolžini 2.600 m. V letu 2013 je končana rekonstrukcija

odseka LC 240200 Strajna-Prekože-Potni vrh, v okviru katere so bila izvedena naslednja dela: preddela, spodnji ustroj-zemeljska dela, zgornji ustroj, odvajanje vode, prometna ureditev in zaključna dela, postavitve varnostnih ograj in postavitve dveh avtobusnih postajališč. V letu 2014 je predvidena rekonstrukcija občinske ceste LC 240210 Zgornje Ravno-Globočec-Potni vrh v dolžini 2.600 m. Pogodbena vrednost celotnega projekta znaša 872.718,94 EUR. Operacija mora biti zaključena do 31.8.2014.

REKONSTRUKCIJA ODSEKOV LOKALNE CESTE LC 328040 IN JAVNIH POTOV JP 741240, JP 741250, JP 741250 IN JP 741741340 V NASELJIH NADOLE IN KOČICE

Operacija »Rekonstrukcija odsekov lokalne ceste LC 328040 in javnih poti JP 741240, JP 741250, JP 741340 v naseljih Nadole in Kočice« se delno financira iz sredstev Evropskega kmetijskega sklada za razvoj podeželja (EKSRP), Program razvoja podeželja 2007-2013 v okviru ukrepa 322 - Obnova in razvoj vasi iz PRP 2007-2013. Občina Žetale se je v mesecu januarju

prijavila na javni razpis Ministrstva za kmetijstvo in okolje, Agencije RSlovenije za kmetijske trge in razvoj podeželja za ukrep 322 - Obnova in razvoj vasi. Konec meseca avgusta je prejela Odločbo o pravici do sredstev v višini do 281.367,18 EUR. Navedena sredstva se bodo lahko koristila v letu 2014. Od prejema odločbe o pravici do navedenih sredstev so potekala prizade-

vanja za koriščenje sredstev po 21. členu ZFO v višini 124.797,00 EUR v letu 2013. Navedeni projekt obsega rekonstrukcijo odsekov lokalne ceste LC 328040 Ptuj-Dolena-Marinja vas v dolžini 1.100 m na odseku Peklača meja- Občine Videm in 980 m na odseku Marinja vas-Pšetna graba, rekonstrukcija 830 m odseka javne poti JP 741240 Pšetna graba-Zalopata,

rekonstrukcija 275 m javne poti JP 741250 Zalopata-Jurji vrh in rekonstrukcija 600 m javne poti JP 741340 Peklača-Rakoški vrh. Predvidena je tudi postavitev dveh nadkritih čakalnic z avtobusnimi postajališči ob lokalni cesti LC 328040 in montaža 350 m varnostnih odbojnih ograj ob navedeni

lokalni cesti in javnih poteh. Občina Žetale je za navedeno operacijo izvedla javni razpis, na katerem je bil najugodnejši ponudnik podjetje Asfalti d.o.o. iz Ptujja. Ponudbena vrednost investicije najugodnejšega ponudnika znaša 589.708,83 EUR.

14. Redna seja Občinskega sveta Občine Žetale

V četrtek, 29. avgusta 2013, je v sejni sobi Občine Žetale potekala 14. redna seja Občinskega sveta Občine Žetale. Svetniki so najprej potrdili zapisnik 13. redne seje občinskega sveta. V nadaljevanju seje so potrdili predlog sklepa o potrditvi Ocene izvajanja Občinskega programa varnosti Občine Žetale za leto 2012. Dodatno obrazložitev sklepa je podal vodja medobčinskega redarstva občin Spodnjega Podravja, g. Robert Brkič. Osrednja točka dnevnega

reda je bila obravnava pogodbe o sofinanciranju investicije v izgradnjo OŠ PP dr. Ljudevita Pivka Ptuj. Pri tej točki je v razpravi sodeloval v.d. direktorja Občinske uprave Mestne Občine Ptuj g. Ivan Vidovič. Po izčrpnih razpravi je bil sprejet sklep, da bodo glede sofinanciranja OŠ PP dr. Ljudevita Pivka dokončno odločali na naslednji redni seji, ko bo svetnikom predstavljen projekt izgradnje šole in znesek sofinanciranja izgradnje šole. Zatem so

svetniki potrdili Odlok o spremembi Odloka o ustanovitvi Javnega zavoda Lekarne Ptuj. Potrjena je bila tudi sistematizacija delovnih mest v Enoti vrtec pri OŠ Žetale. V nadaljevanju seje je bil sprejet razpis za podelitev občinskih priznanj za leto 2013 in obravnavo prispelih vlog. Seja se je zaključila s podajo informacij s strani župana in pobudami in vprašanji.

Jože Krivec

VARNOST PEŠČEV V CESTNEM PROMETU!

Pešci so med najbolj ogroženimi prometnimi udeleženci. V policiji ugotavljamo, da so pogosto žrtve nesreč zaradi neustreznega ravnanja voznikov motornih vozil (kadar vozijo z neprilagojeno hitrostjo, pod vplivom alkohola, preblizu desnemu robu vozišča, vozijo z neočiščenimi ali zarošenimi stekli na vozilu ipd.). Veliko nesreč pa se zgodi tudi zaradi napak ali neustreznega ravnanja pešcev.

Še posebej pogosto so pešci v prometnih nesrečah udeleženi v jesenskih in zimskih mesecih, ko so vremenske razmere neugodne (megla, dež), svetli del dneva pa je krajši. Zlasti starejši so največkrat žrtve prometnih nesreč zaradi svojih

napak ali ker kršijo cestnoprometne predpise.

Za varnejšo udeležbo v prometu vam policisti svetujemo:

Pešci !

- poskrbite, da boste v prometu vidni; nosite svetla oblačila in predmete, ki izboljšajo vidnost pešcev (odsevne trakove, kresničke),
- upoštevajte prometne predpise,
- prečkajte cesto na označenih prehodih za pešce,
- hodite po pločnikih (če obstajajo) oz. ob levem robu vozišča v smeri hoje,
- poskusite predvideti ravnanje drugih udeležencev v prometu.

Vozniki !

- upoštevajte, da so na cestah tudi pešci, odstopite jim prednost,
- hitrost prilagodite razmeram in dosledno upoštevajte omejitve,
- na območjih, kjer se običajno zadržujejo pešci, vozite še posebej previdno (pred šolami, v naseljih),
- izven naselij vozite po sredini voznega pasu, da zmanjšate možnost trka s peščem, ki hodi ob vozišču.

Pešci in vozniki. Veliko varnosti v jesenskih in zimskih mesecih vam želimo policisti Policijske postaje Podlehnik.

Damjan BRAČIČ
VODJA POLICIJSKEGA OKOLIŠA

Leto 2013 v Knjižnici Ivana Potrča na Ptujju v znamenju okroglih obletnic

Knjižnica Ivana Potrča Ptuj v letu 2013 praznuje 100-letnico rojstva Ivana Potrča in 20-letnico, odkar nosi njegovo ime, 10-letnico izvajanja nalog osrednje območne knjižnice in 10-letnico, odkar kraje Upravne enote Ptuj obiskuje sodoben bibliobus.

Knjižnica Ivana Potrča Ptuj je bila po pisatelju Ivanu Potrču poimenovana skladno z Odločbo o spremembi odločbe o ustanovitvi Ljudske in študijske knjižnice Ptuj, ki jo je sprejela Skupščina Občine Ptuj 5. oktobra 1993. V letu 2013 torej praznujemo 100-letnico rojstva Ivana Potrča, hkrati pa tudi 20-letnico, odkar knjižnica nosi njegovo ime.

Knjižna zapuščina Ivana Potrča je ob zbirkah Štefke Cobelj in Iva Arharja ena od treh velikih posebnih zbirk, ki jih hrani naša knjižnica. Ni bilo naključje, da smo se leta 2006 odločili, da kot prvo katalogiziramo prav knjižno zapuščino Ivana Potrča, ki jo je leta 1998 knjižnici podarila pisateljeva žena Branka Jurca. Tako smo v letu 2007 Potrčevo knjižno zapuščino, ki je štela 2.292 enot, postavili na ogled in jo uredili kot čitalniško zbirko. Že takrat smo se zavedali, da kljub vsebinski bogatosti zbirka ni popolna.

Prav negovanje spomina na Ivana Potrča je verjetno botrovalo odločitvi pisateljevega sina Matjaža, da knjižnici podari še preostanek Potrčeve zapuščine, ki obsega 498 knjižnih enot, deset arhivskih škatel rokopisov in tipkopisov ter odličja, plakete in priznanja, ki jih je Ivan Potrč prejel za svoje delo.

Številna odličja, priznanja in nagrade so dokaz, da Potrč ni bil zgolj pisatelj in dramatik, temveč je bil aktiven na različnih področjih družbenega in političnega življenja. Pomenijo veliko obogatitev zapuščine, ki jo hrani naša knjižnica, hkrati pa predstavljajo bistveno novost, saj zbirke priznanj, odličij in nagrad v takšnem obsegu ptujška knjižnica v svojem fondu še ni imela.

V Potrčevem letu smo izdali monografijo z naslovom *Zapuščina Ivana Potrča v ptujski knjižnici 2*, v sodelovanju s Filozofsko fakulteto Univerze v Mariboru in Slavističnim društvom Maribor organizirali strokovni posvet *Aktualnost in živost Potrčevega dela danes*, oktobra pa bomo postavili na ogled priznanja in nagrade, ki jih je pisatelj prejel ne le za bogato literarno ustvarjanje, ampak tudi za družbeno aktivnost.

Dr. Štefan Čelan, župan Mestne Občine Ptuj, je družini Potrč podelil priznanje, ki ga je prevzel pisateljev sin, prof. dr. Matjaž Potrč.

Leta 1993 je bil sprejet Pravilnik o osrednjih območnih knjižnicah in Knjižnica Ivana Potrča Ptuj je tako postala ena od desetih osrednjih območnih knjižnic v Republiki Sloveniji. Kot osrednja območna knjižnica izvajamo štiri temeljne naloge, in sicer zagotavljamo povečan zahtevnejši izbor knjižničnega gradiva in informacij, nudimo strokovno

pomoč knjižnicam našega območja, koordiniramo zbiranje, obdelavo in hranjenje domoznanskega gradiva ter usmerjamo izločanje gradiva.

Praznovanje 10. obletnice izvajanja nalog osrednje območne knjižnice bomo združili s predstavitvijo projekta *Osrednji ptujski časopisi na spletnem portalu Digitalne knjižnice Slovenije*, projekta, ki smo ga pričeli leta 2005 z digitalizacijo Časopisa Štajerc. Projekt smo vsa leta izvajali ob strokovnem sodelovanju z Narodno in univerzitetno knjižnico iz Ljubljane, v zadnjih dveh letih pa tudi z avstrijsko nacionalno knjižnico z Dunaja. Projekt, v katerega je bilo vložena veliko strokovnega znanja in dela, je bil financiran s sredstvi Ministrstva za kulturo, velik premik pa je predstavljalo partnerstvo v projektu *Digitalna knjižnica Slovenije*, ki je bil financiran iz sredstev norveškega finančnega mehanizma. Del sredstev je primaknila še knjižnica.

Tako nam je v devetih letih uspelo digitalizirati vse osrednje ptujške časopise, in sicer *Pettauer Wochenblatt* (1878), *Pettauer Localanzeiger* (1889–1890), *Pettauer Zeitung* (1890–1904), *Pettauer Anzeiger* (1905–1913), *Štajerc* (1900–1918), *Ptujski list* (1919–1922), *Narodna slova* (1931–1932), *Naše delo* (1948–1950), *Ptujski tednik* (1951–1961), *Tednik* (1961–2003) in *Štajerski tednik* (2003–2012). V Digitalno knjižnico Slovenije smo vključili preko 87.000 strani, kar nas po obsegu gradiva uvršča med vodilne slovenske splošne knjižnice.

Temeljna razloga, zaradi katerih smo se odločili za projekt digitalizacije ptujskih časopisov, sta bila ta, da so bili ohranjeni izvodi v izjemno slabem stanju in delno tudi nepopolni ter veliko povpraševanje po tem gradivu. Danes lahko

trdimo, da nam je uspelo po najboljših močeh kompletirati posamezne naslove časopisov in to prav v letu, ko mineva tudi 135 let, odkar je izšel Pettauer Wochenblatt – prvi ptujski časopis. Ocenjujemo, da smo s projektom zagotovili trajnost informacijam o dogodkih, ki so zaznamovali najstarejše slovensko mesto in njegovo okolico vse od leta 1878 naprej. Ob tej priložnosti bo jeseni izšla monografija, v kateri bodo predstavljeni posamezni naslovi časnikov in njihova vsebina, vsebovala pa bo tudi praktične napotke pri iskanju vsebin na portalu Digitalna knjižnica Slovenije (www.dlib.si).

Naslovnica prvega ptujskega časopisa Pettauer Wochenblatt, ki je izšel v nedeljo, 10. februarja 1878.

Deset let mineva tudi, odkar Občine Upravne enote Ptuj obiskuje sodoben bibliobus, ki stoji na 51 postajališčih v Mestni občini Ptuj in v občinah Cirkulane, Destriak, Dornava, Gorišnica, Hajdina, Juršinci, Kidričevo, Majšperk, Markovci, Podlehnik, Sveti Andraž, Trnovska vas, Videm, Zavř ter Žetale.

Idejo za potujočo knjižnico je že leta 1958 imel bibliotekar Andrej Kovač in takoj so se začele priprave. Šola za lesarske vajence je izdelala dva kovčka, prirejena za hrambo knjig,

ki sta še istega leta »odpotovala« v Vitomarce ter nato v Naraplje. To sta bili prvi »postajališči« potujoče knjižnice na Ptujskem, ki sta se selili od vasi do vasi. Leta 1972 je delo v Potujoči knjižnici zastavil višji knjižničar Simon Petrovič, saj so bila to še leta, ko je po vaseh, predvsem v kulturnih domovih, domovalo kar nekaj knjižnic.

O prvi pravi potujoči knjižnici lahko govorimo od leta 1996 naprej, ko se je oddelek preselil na Prešernovo ulico, nabavljen pa je bil tudi kombi, ki je služil kot bibliobus.

Sodobna zgodovina potujoče knjižnice se začne z nakupom bibliobusa v letu 2003. K nakupu je pristopilo 13 občin, tri pa so se pridružile leta 2008. Danes bibliobus obiskuje vse Občine, ki jih knjižnica pokriva s svojo dejavnostjo. Bibliobus je znamke Mercedes Benz Atego in naenkrat sprejme 5.000 enot knjižničnega gradiva. Vozi po posebnem urniku od ponedeljka do vključno četrta, petek pa je namenjen urejanju bibliobusa in dopolnjevanju zbirke. V Oddelku potujoče knjižnice je nekaj manj kot 49.000 enot gradiva, ki je namenjeno bralcem vseh starosti. Bibliobus na leto prevozi okrog 8.000 kilometrov, ima približno 1.600 aktivnih članov, ki opravijo več kot 90.000 transakcij v enem koledarskem letu. Vrednost investicije je v času nakupa znašala 50.532.000,00 SIT (210.866,00 EUR). Polovico zneska so prispevale Občine, polovico pa Ministrstvo za kulturo. Ponosni smo, da bibliobus ustreza vsem sodobnim standardom potujoče knjižnice in da omogoča dostop do knjižničnega gradiva približno 69.000 prebivalcem občin, ki jih knjižnica s svojo dejavnostjo pokriva.

Dolgoletna želja Knjižnice Ivana Potrča Ptuj, da bi prišlo do ureditve prostora na jugozahodni strani stavbe, je začela dobivati prve konkretne obrise v letu 2011, ko so bile opravljene geomehanske in nato arheološke raziskave terena. Projektno dokumentacijo smo začeli pripravljati v letu 2012, v letu 2013 pa je bilo izdano gradbeno dovoljenje in pričeta so bila dela. Kot je bilo s projektno dokumentacijo predvideno, je bil urejen prireditveni plato, pešpot mimo muzeja in do stanovanjskega objekta ter zelene – parkovne površine. Financer izvedbe je bila Mestna občina Ptuj, ki je v letih 2011 do 2013 za potrebno dokumentacijo in izvedbo del namenila približno 118.000,00 €, izvajalec del je bilo podjetje GP Projekt Ing d.o.o., ki je vsa dela opravilo v predvidenih rokih.

Prireditvena ploščad ob knjižnici je letos prejela novo podobo, na njej pa je prostor tudi za bibliobus. Veseli smo, da smo s slovesnostjo v petek, 13. septembra 2013, ob 12. uri odprli novo ploščad z urejeno zelenico, kjer bo imel svoje domovanje tudi bibliobus naše knjižnice.

mag. Matjaž Neudauer,
direktor Knjižnice Ivana Potrča Ptuj

An unsere geehrten p. t. Leser!

Ihnen vielfach langgehegten Wünschen entsprechend, übergeben wir mit Diefen die erste Nummer des „Pettauer Wochenblattes“ der Öffentlichkeit.

Die Politik größeren Väteren überlegend, werden wir uns ausschließlich der Aufgabe widmen, den localen Bedürfnissen hinsichtlich der Publication Rechnung zu tragen, dabei jedoch strengt abzuwachen, was Nützlich zu tragen oder Nützlich zu fördern geeignet ist. Der Inhalt unserer Blätter soll sich daher für den gelehrten Mann so weit als möglich erhalten, daß wir besondere Aufmerksamkeit den Wissenschaften und der Thätigkeit unserer Gemeine widmen und durch eine Offenherzigkeit gerechte Klagen und Beschwerden zum Kundwerden bringen wollen. Das Journal wird Romane, Novellen und Erzählungen aus dem Ausland nicht aufnehmen; auch haben wir uns der Sorge getraut, daß eine Serie unserer Blätter unter dem Titel „Pettauer Grenzblätter“ von Zeit zu Zeit erscheinen und hauptsächlich locale Tagesereignisse behandeln wird.

Redaktionen werden wir auch auf die Redactionen unserer Kameraden richten und sind uns ferner für dieselben auch auf dem Gebiete der Selbstthätigkeit überaus, Beiträge von Seite unserer Leser zu empfangen. Kirchlichen Nachrichten folgen werden.

Gehtlich wird unser Blatt sowohl durch einen Druck und Holzschneidekunst, als auch durch einen antichristlichen Ansehen der Kunstwerke jeder Art bereitwillig erhalten und der Welt des weit möglichsten Spielraum gemäß es. Das Prospect eingehend: „Alle Artikel in dieser“ lesen wir im höchsten, einfachen Sinne vor den geistlichen Bedürfnissen, mit jeder Zuversicht, daß dieselben unseren Lesern einen Nutzen angedeihen lassen und unsern Willen durch ihre theilhafte Theilnahme an dem Abonnement fördern werden.

Die Abonnementpreise sind äußerst billig berechnet und somit alles gethan, was unseren nun begonnenen Werke zur gerechten Theilnahme gereichen kann.

Verantwortlicher

Ptujan, am 9. Februar 1878.

Die Redaction und Administration

„Pettauer Wochenblattes.“

Es ist eine Befehls. W

Folklorni kimavčevi dnevi 2013

Mednarodni festival »Folklorni kimavčevi večeri« vsako leto združi folklornike različnih narodov Evrope. Festival, ki se bo letos odvil že tretjič, pripravlja Območna izpostava Javnega sklada RS za kulturne dejavnosti na Ptujju. Program dosedanjih dveh festivalov je bil skoncentriran pretežno na Ptujju, v letošnjem letu pa se koncept nekoliko spreminja in festival se seli tudi v druge Občine. Na ta način želimo organizatorji festivala tovrstno kulturno ustvarjanje približati čim širši množici in hkrati pritegniti k sodelovanju lokalna folklorna društva in skupine.

Folklorna tradicija na Ptujjskem je zelo močna. Lahko se ponasamo s precejšnjim številom dobrih folklornih skupin, tako otroških kot odraslih, ki po merilih Javnega sklada RS za kulturne dejavnosti sodijo med najboljše v Sloveniji. Nekatere od teh skupin so se v preteklih dveh letih izkazale kot dobri soorganizatorji festivala in še boljši gostitelji tujih skupin.

V letošnjem letu bo festivalsko dogajanje potekalo med 25. in 28. septembrom. Kot uvod bomo v sredo, 25.9., pripravili tamburaški koncert, pomešan z rockovsko glasbo. Rdeča nič bo seveda ljudska glasba. Naslednje dneve se bodo predstavile različne folklorne skupine na več lokacijah, in sicer v Destniku, Majšperku, Kidričevem in v Markovcih. Nastopile bodo folklorne skupine iz Bolgarije, Slovaške, Hrvaške, manjšinska madžarska folklorna skupina iz Lendave, od domačih pa folklorne skupine iz Markovc, Stoperc, Dolene, Destnika in Cirkovc.

Seveda bomo tudi letos dopoldanski del programa izvajali na osnovnih šolah in otrokom predstavili ljudsko dediščino dežel, od koder prihajajo gostujoče folklorne skupine. V soboto, 28.9., v dopoldanskem času se bodo vse sodelujoče

skupine predstavile na povorki čez mesto Ptuj in še enkrat zvečer na zaključnem folklornem koncertu v kulturno kongresni dvorani Dominikanski samostan na Ptujju.

Jesen na Ptujjskem bo torej obarvana s folkoro. Vabimo vas, da se nam pridružite. Več informacij najdete na www.jskd.si.

Iva Ferlinc

V pripravljenosti noč in dan

Za nami so meseci poletja v pravem pomenu besede. Če smo se v začetku leta pritoževali nad dežjem in slabim vremenom, smo lahko v letošnjem poletju uživali v visokih temperaturah in soncu na vsakem koraku. Marsikdo od nas si je privoščil oddih na morju ali pobeg v prelepe planine, ki jih ponuja naša deželica. V PGD Žetale pa smo poletje začeli z pripravami na praznovanje 60. obletnice društva. Pisal se je 29. junij, ko smo se zjutraj zbrali, da pripravimo še preostale malenkosti za slavnostno predajo gasilskega doma z obeležitvi 60. obletnice delovanja društva. Vmes smo skočili domov na »južno«, se oblekli slovesnosti primerno in ob 14. uri pričeli s slavnostno sejo v dvorani gasilskega društva. Ker smo vedeli, da je pred nami še nekaj ur programa, smo na slavnostni seji povedali le najnujnejše. Podelili smo priznanja društvom ter se jim zahvalili za uspešno sodelovanje. Vsakemu članu PGD Žetale smo podelili

priponko v znak spomina na ta dogodek. Po končani slavnostni seji je potekal sprejem gostov in formiranje v gasilsko parado. Vodja gasilske parade je bil poveljnik PGD Žetale, tovariš Dejan Bele. Na čelu parade so bili nosilci slovenske zastave, občinskih zastav iz GZ Videm pri Ptujju ter gasilskega grba. Čelu parade je sledil častni vod pod poveljem tovariša podpoveljnika Janeza Jusa, kateremu je sledil ešalon praporjev. Zaradi številčnega članstva PGD Žetale smo lahko oblikovali lasten ešalon ter ešalon preostalih gasilcev, ki jih je vodil tovariš podpoveljnik Smiljan Gajser. Vodja strojnega dela parade je bil tovariš Franc Arnuš iz PGD Podlehnik. V paradi so bila predstavljena vozila društev iz GZ Videm pri Ptujju ter pobratenih društev. Ob 16. uri je v ritmu koračnice gasilskega pihalnega orkestra PGD Pekre sledil mimohod gasilcev in gasilskih vozil mimo slavnostne tribune. Vsem gledalcem je bil tekom mimohoda

predstavljen vsak del parade, najbolj zanimiva pa je verjetno bila predstavitev gasilskih vozil. Uradni del smo začeli, kot se slovesnostim spodobi, z državno himno. Sledil je pozdrav in nagovor napovedovalcev, govori predsednika PGD Žetale, tovariša Janeza Vogrinca, predsednika GZ Videm pri Ptujju, tovariša mag. Janeza Merca ter slavnostnega govornika, g. Antona Butolna, župana Občine Žetale. Govorci so v svojih govorih pohvalili delovanje in požrtvovalnost društva ter si zaželeli takšen odnos in delo še v prihodnje. Vsem zbranim je bila nato predstavljena kratka kronika društva PGD Žetale, v kateri so bili zajeti najpomembnejši mejniki v zgodovini društva.

V vseh 60. letih delovanja smo se udeleževali slovesnosti sosednjih in prijateljskih društev. Skrbeli smo za druženje in strokovno izpopolnjevanje naših članov, vsako leto tradicionalno postavimo majsko drevo in od leta 2009 vsako leto obeležimo Florjanovo nedeljo. Člani PGD Žetale smo 20 let aktivno sodelovali pri izvedbi Kostanjevega piknika, 4 leta smo ga organizirali s pomočjo Restavracije Gastro in ga s tem obdržali v Žetalah. Društvo prijateljsko in strokovno sodeluje z

gasilskimi društvi GZ Videm, GZ Majšperk in ostalimi prijateljskimi društvi. Od leta 1986 sodelujemo s PGD Steklarna Rogaška Slatina, od 1991 s PGD Krkavče, od 2003 z DVD Đurmanec, od leta 2004 s PGD Pekre ter zadnja leta s PGD Tinje, PGD Hajdoše, PGD Rogatec in PGD Donačka Gora.

Dobro delo PGD Žetale ni ostalo neopaženo, saj je društvo poleg gasilskih priznanj prejelo tudi priznanje Občine Žetale ob prvem prazniku Občine Žetale, plaketo Občine Žetale leta 2003, leta 2006 je članska desetina prejela županovo priznanje, bronasti in srebrni znak Civilne zaščite Republike Slovenije. Kar nekaj članov je na podlagi uspešnega delovanja v društvu prejelo občinska priznanja in plakete. V letih svojega delovanja je društvo dobro sodelovalo z bivšo Krajevno skupnostjo Žetale in sedanjo Občino Žetale. Ker je za vsak obstoj pomemben podmladek, dobro sodelujemo z Osnovno šolo Žetale in Vrtcem Žetale, kakor tudi z vsemi društvi, ki delujejo v okviru Občine Žetale.

Ne smemo pa pozabiti na gasilce in gasilke iz tekmovalnih enot, ki so ime Žetale ponesli širom Slovenije ter

društvo in kraj uspešno zastopali na več kot stotih tekmovanjih. Tako se lahko danes s ponosom ozremo na veliko zbirko pokalov in priznanj, ki so nam v spodbudo za prihodnje, ob pogledu na njih pa v nas zbudijo prijetne spomine na doživete trenutke. Letos je v društvu pričela delovati tudi desetina članov B, to so starejši gasilci (upam, da mi ne zamerijo teh besed), ki pa so po srcu in telesni aktivnosti še vedno mladi, kar dokazujejo z zelo dobrimi časi vaj. Danes društvo šteje 87 članov. Od tega imamo 1 pionirja, 5 mladincev, 7 pripravnikov, 19 prostovoljnih gasilcev, 49 prostovoljnih gasilcev operativcev in 5 veteranov.

Ker smo večino uradnega dela govorili mi, smo nato dali besedo še našim gostom, ki so nas bodisi pohvalili, pograjali ali nam pa namenili vzpodbudne besede za naprej. Gostom se je s svojimi točkami predstavilo tudi Kulturno društvo Žetale, ki je z odpetimi pesmimi med gledalce vneslo nekaj živahnosti. Sledil je slavnostni prerez traku in predaja ključev skrbniku gasilskega doma, tovarišu Albertu Mohorku, ki se je zaobljubil, da bo za dom vestno skrbel. Na koncu se je predsednik PGD Žetale zahvalil vsem udeležencem in obiskovalcem in jih povabil, da z nami preživijo tudi neuraden del, ki je sledil. Sledilo je povelje »mirno« za vse uniformirane gasilce in pozdrav za odhod praporjev, zastav in gasilskega znaka. Ker se je bližal čas večerje, smo vse udeležence in obiskovalce pogostili s toplim obrokom in pijačo ter jih povabili, da ostanejo z nami še pozno v noč, ko nas je zabaval Ansambel Toneta Rusa. In res je bilo tako, bili smo skorajda presenečeni nad številno udeležbo, ki je prišla od blizu in daleč. Vsem, ki ste morda morali kakšno minutko več počakati na naročilo, pa se opravičujemo in upamo, da vam ni bilo pretežko. V PGD Žetale smo se skupaj z Restavracijo Gastro potrudili, in upam da nam je uspelo, organizirati družaben dogodek, ki ga je bilo vredno obiskati, in tako dokazali, da se z močno voljo in pridnim delom da doseči marsikaj. Še enkrat bi se radi

zahvalili vsem občanom in občankam, ki ste bili tega dne, kakor tudi v vseh 60. letih, z nami.

Sledilo je nekaj tednov počitka, ki smo jih člani preživeli bodisi vsak zase bodisi skupaj. Sredina avgusta pa se je spet začela delovno, saj smo se tradicionalno odpravili na »Jarmek«, kjer smo poskrbeli, da niste bili lačni in žejni. Vsak, ki si je zaželel dobre hrane in pijače, jo je lahko dobil na naših »štantih«, za pomoč pri izvedbi pa se zahvaljujemo restavraciji Gastro.

Konec avgusta smo priredili še srečanje članov s prijateljskimi društvi PGD Pekre, PGD Krkavče in DVD Durmanec. Zbrali smo se na prelepo sobotno jutro, kjer smo po besedah dobrodošlice in domačem »zdravilu« krenili po naši gasilski poti. Ta nas je vodila po hribih in dolinah naših prelepih krajev. Po njihovih besedah sodeč se prijateljem naša haloška pokrajina zdi prečudovita, saj prihajajo iz različnih koncev Slovenije, od Pohorja do Primorja. Kratek izlet smo nato končali z druženjem pred gasilskim domom še pozno v noč. Tako smo utrdili naše prijateljske vezi ter si izmenjali veliko izkušenj in besed, bodisi privatne narave ali pa iz strokovnega področja.

Tako je poletje, kot bi mignil, steklo mimo. Nadaljevali smo z rednimi tedenskimi operativnimi vajami in izvajanjem mesečnega dežurstva. Zaradi

razglasitve povečane požarne ogroženosti smo opravili tudi nekaj dežurstev in ogledov požarnega okoliša. Vsakemu, ki nas je poklical za pomoč pri kurjenju, smo se z veseljem odzvali in mu priskočili na pomoč. Na tem mestu bi želeli pohvaliti vse občane in občanke, da iz leta v leto znova dokazujete, da naša prizadevanja o osveščanju občanov o nevarnosti kurjenja v naravi med sušnimi obdobji niso bila zaman. Prav tako pa to pomeni, da se zavedate, da bi s takšnimi posegi ogrozili ne samo sebe, temveč vse nas. Tako sedaj beležimo že kar nekaj let od zadnjega intervencijskega posredovanja zaradi požarov v naravi. Na tem mestu se vam zahvaljujemo in upamo, da bo tako tudi v prihodnje. Ker pa se nam bližajo jesenski meseci, s tem pa nižje temperature, kar nas ponovno, če hočemo ali ne, prisili k ogrevanju hiš, vas opozarjamo, da kurišča in dimnike pripravite še pred sezono. Primerno očiščeno kurišče, okolica in dimnik lahko znatno zmanjšata možnosti za nastanek požara bodisi ob kurišču ali pa v dimniku. V primeru, da pa vseeno pride do požara, vas prosimo, da ohranite trezno glavo ter mirno kri. Poskušajte sami začeti z gašenjem, saj je požar v začetni fazi najlažje pogasiti. Takoj ko je mogoče, pa pokličite pomoč na 112, povejte, kdo kliče, po možnosti povejte, kako se pri vas reče

po domače, od kod kličete - naslov, kaj se je zgodilo, ali je kakšna oseba ujeta v požaru... Poskušajte navesti čim več podrobnosti, ki bi nam lahko pomagale. Mi pa se bomo potrudili, da bomo, če nas boste potrebovali, v čim krajšem času pri vas ter svoje delo opravili uspešno in strokovno. Vse, ki si želite ogledati naše prostore, opremo, se seznaniti z delovanjem ali pa nas želite samo pozdraviti, vabimo v soboto, 19. oktobra, od 14. ure dalje na dan odprtih vrat PGD Žetale. Če nas želite videti »v akciji«, vljudno vabljeni na ogled društvene vaje v sklopu občinskega praznika ter meseca požarne varnosti v soboto, 26. oktobra, na objektu Osnovne šole in Vrtca Žetale. Vse, ki bi se nam želeli pridružiti pri opravljanju poslanstva gasilca – »Naš prosti čas za vašo varnost«, pa vabimo, da se nam oglasite bodisi na dnevnu odprtih vrat ali pa nas pridete pogledat ob petkih po 18. uri, ko imamo na urniku redne tedenske operativne vaje.

To je bil na kratko pregled dogajanja v poletnih mesecih. Pred prihajajočo zimo bi vas želeli opozoriti še na primerno očiščene ceste. Sedaj je še čas, da na cestah, ki vodijo do vaših domov, očistite veje, ki visijo na cesti, saj se boste tako izognili težavam ob morebitnem prehitro zapadlem snegu, prav tako pa boste omogočili dostop zimskim službam, kakor tudi našim intervencijskim vozilom. Če gre skozi osebni avto, še ne pomeni, da bodo prišla tudi naša vozila, vsako odstranjevanje vej na nujni vožnji pa pomeni zakasnen čas prihoda na mesto požara, kar lahko pomeni, da bomo namesto kuhinjske omare morali gasiti ostrešje. Želimo vam vse lepo ob občinskem prazniku. Jesen naj v vaše domove prinese obilo toplote, radosti in seveda vonja po pečenem kostanju ter moštu, prečudovite barve jeseni pa naj na vaših obrazih narišejo nasmešek, ki ga namenite svojim bližnjim.

Za konec pa naj dokončam še misel iz naslova: V pripravljenosti dan in noč... v službi ljudstva - NA POMOČ!

Za PGD Žetale
Nejc SAKELŠEK

Člani SK Žetalanec na Visu

Kot že nekaj poletij nazaj smo v Strojnem krožku Žetalanec tudi letos pripravili večdnevno ekskurzijo, na kateri smo združili strokovne ogleds s prijetnim poletnim oddihom. Tokrat smo obiskali Vis, hrvaški otok v srednjem Jadranu. S površino dobrih 90 kvadratnih kilometrov je deseti največji otok ob hrvaški obali in ima manj kot 4.000 stalnih prebivalcev. Otok je bil naseljen in pomemben vso svojo znano zgodovino od 5. stol. pr. n. št. Najbolj znana je pomorska bitka leta 1866, ko je avstrijska flota premagala italijansko. Otok je bil pod avstrijsko oblastjo do leta 1918, zatem pa ga je prevzela Jugoslavija. Med drugo svetovno vojno je bil Vis zelo pomembna postojanka mornarice NOV, po vojni pa je bil vse do leta 1990 pod okriljem takratne JLA in v tem obdobju zaprt za turiste.

23 let po odprtju otoka za turiste smo bili na njem prvič tudi Haložani iz SK Žetalanec, razen tistih, ki so tam služili vojni rok. Seveda smo morali do otoka s trajektom, ki dva do trikrat dnevno prepelje ljudi, tovar in vozila na tej relaciji iz Splita. Jani je naš avtobus parkiral v »kleti« trajekta, mi pa smo se povzpeli nekaj nadstropij višje, kjer je bil razgled lepši. Po dobrih treh urah lepe mirne vožnje smo pristali v Viški Luki in se namestili v prijetnem hotelu Issa, se osvežili in sledilo je prosto popoldne. Nekateri smo se predali morskim užitek, spet drugi raziskovali obalo, trgovine in lokalčke do večerje. Hrana je bila tako kot osebj hotelu vredna pohvale in takšne gostoljubnosti bi si večkrat želeli tudi pri nas. Po prijetnem počitku nas je naslednji dan čakala razburljiva vožnja do otoka Biševo z manjšimi turističnimi ladjicami. Ker je bilo morje kar precej nemirno, je nekaterim ponagajala morska bolezen, a je bilo kasneje, med ogledom Modre špilje oz. votline po naše, vse pozabljeno. Zares prekrasen modri pogled, kjer zunanja svetloba pod morjem osvetli votlino in igra valov naredi prekrasno kuliso. Na drugi strani otoka nas je že čakal ribji piknik z modroplavuto tuno in blitvo, vse skupaj v mirnem zalivčku, kjer je prav prijalo kopanje v čisti mirni vodi. Žal smo morali to idilo zapustiti pred večerom, saj se je veter krepil in bi se lahko zgodilo, da bi morali pres-

pati kar na obali, saj povratek ne bi bil več varen.

Tretji dan smo se kar zgodaj odpravili v drugi največji kraj na otoku, v Komižo, lepo obmorsko mestece, ki je od naselja Vis oddaljeno dobrih 10 kilometrov in ju povezuje asfaltirana cesta čez hrib. Tam je tudi ribiški muzej, kdor si je želel, si ga je ogledal, zatem pa smo se podali na ogled Titove špilje v zanimivi soteski, kjer so bili Tito in njegov štab varni pred zračnim napadom. Ogledali smo si v kamenje izklesano in obloženo domovanje takratnega štaba NOV s Titom na čelu. Žal smo prišli pozno, saj je bila klet že prazna. Še sreča, da naši člani ne pozabijo dati v nahrbtnik kaj zdravnega. Za vodnika smo dobili tamkajšnjega domačina, ki ima nekaj korenin v Sloveniji, tako da nam je po domače vse razložil in nas pogostil s svežimi figami, ki jih je nabral v svojem nasadu. Ko smo se vračali v hotel, smo spotoma obiskali kmečki turizem, kjer smo si privoščili najbolj zanimivo kosilo do sedaj – hobotnico izpod peke, zelo dobro specialiteto, ki pa vsem ni teknila, saj so oči videle, da to ni svinjna pečenka. Tisti, ki se niso sprijaznili s hobotnico, so lahko poskusili ovčje mesne dobrote, tako da lakote ni bilo. Postregli so z zelo dobrim vinom, naši pevci so pritegnili k petju vse, ki so premogli vsaj malo glasu, in veselje se je zavleklo v pozno popoldne, tako da je za kopanje ostalo kaj malo časa. Po večerji so nam v hotelu privoščili živo glasbo, zavrteli smo se na lepe dalmatinske pesmi, manjkalo pa ni tudi naših slovenskih. Kar prehitro sta minila večer in noč. Zjutraj smo imeli zgodaj zajtrk, saj smo morali ujeti jutranji trajekt za Split. V prijetni restavraciji na splitski obali nas je pričakalo dobro kosilo, sledil je ogled mestnih znamenitosti, kamor spada tudi Dioklecijanova palača. Le-ta je najbolje ohranjena od vseh rimskih palač in je od leta 1979 vpisana v seznam UNESCO-ve svetovne dediščine. Tako se je prijetno zaključilo naše letošnje strokovno dopustniško popotovanje, ostalo nam je še prijetno druženje na avtobusu do doma, kjer smo si obljubili, da se naslednje leto spet podamo v zanimive kraje ob morju, kjer lahko združimo prijetno s koristnim. Seveda vabljeni vsi, ki ste radi v dobri družbi in ste tudi sami dobra družba.

Š.I.

Svalbard – zima sredi poletja, dan sredi noči

Poletni meseci so za mnoge ljudi čas sprostitve in dopustovanja, za prenekatero Žetalance pa tudi naporen in dragocen čas ob spravlilu travinja in ostalih kmečkih opravilih. Vsekakor je poletje najaktivnejši del leta tudi za Turistično društvo Žetale. Po zaključenem projektu organizacije kolestarskega maratona se je pričel izvajati tečaj španščine, stekle pa so tudi intenzivne priprave na mednarodno mladinsko izmenjavo »Taste the success«, ki je to leto v Žetalah potekala že četrta in gostila 30 mladih iz petih evropskih držav: Grčije, Hrvaške, Poljske, Malte in Slovenije. Osnovna ideja izmenjave je bilo razvijanje podjetniške ideje in aktivno državljanstvo. Udeleženci, razdeljeni v dve skupini, so bili postavljeni pred izziv, osnovati in realizirati svojo restavracijo, pri postavitvi katere so lahko uporabili bale in lesene materiale. Končni rezultat izmenjave je bil zaključni dogodek, na katerem so udeleženci predstavili ideje, ki so jih kljub neznosni vročini uspeli razviti tekom tedna, obiskovalci pa so izglasovali evropsko sladico. Kot organizator mladinskih projektov smo večkrat vabljeni na različne seminarje po Sloveniji, kjer predstavimo primer dobre prakse iz Žetal. Vseskozi se po najboljših močeh trudimo z urejanjem Vukove domačije in skrbimo za njene obiskovalce. Pred domačijo je bila narejena nova potka, ki omogoča pešcem lažji dostop do domačije. Konec septembra smo izvedli tudi večjo delovno akcijo na domačiji, prebarvali TD klopi in uredili markacije na PEP.

V poletnem času smo se člani Turističnega društva Žetale udeležili mladinskih izmenjav in treningov širom Evrope (Španija, Velika Britanija, Švedska, Turčija). Sam sem se imel priložnost udeležiti treninga na eni izmed najbolj ne navadnih in zanimivih lokacij. Obiskal sem arktično območje Svalbard. Sredi vročinskega vala v avgustu se je moja pot na Arktiko začela globoko v omari, kjer sem iskal zimsko bundo, kapo in rokavice. Pripravljal sem se na pot v kraje 78 stopinj severno od ekvatorja, kjer so doma sneg, led in golo kamenje. Na otoku, ki je velik skoraj za dve Sloveniji, ni niti enega samega drevesa. V poletnem času je polarni dan. Svetloba ob treh popoldne ali ob treh zjutraj je popolnoma enako intenzivna, popolna tema brez sonca na obzorju pa traja od oktobra do sredine februarja. Temperature se le v juliju in avgustu dvignejo nekaj stopinj nad ničlo. Takrat v nižjih predelih vse ozeleni, saj se na Svalbardu nahaja veliko vrst mahov in drugih nizkih rastlin, ki imajo izredno lepe cvetove. V teh območjih vladajo beli severni medvedi, posebna vrsta severnega jelena in kiti v morjih. Skratka, območje je polno presežkov v vseh pogledih. Takoj ob pristanku na letališču v Longyearbyenu, ki je hkrati največja naselbina na otočju, sem opazil, zakaj je Svalbard raj za geologe: na površju ni veliko rastlinja, zato so že od zunaj vidne celotne plasti, v katerih je mogoče najti kamnine iz vseh geoloških obdobij. Mladinski projekt

na Svalbardu je potekal skromno. Prebivali smo v preprostih lesenih kočah, kjer smo si tudi sami kuhali. Te prostore so sicer uporabljali upravljavci centra vzgoje psov za vprego. Dnevi ob 24-urni svetlobi so potekali izjemno hitro, na voljo smo imeli le pet dni, zato smo le nekaj ur po pristanku že dirjali naokrog z vozovi in pasjo vprego. Občutek je izjemen, ko te na lesenem vozu naokrog po mrzli kamniti pustinji prevaža okrog 20 haskijev. Ogled okolice z vprego je potekal počasi in ob divjih zvokih psov. V Longyearbyenu smo na ta način obiskali najsevernejšo trgovino, pošto, univerzitetni center. Na zunaj smo videli tudi globalno semensko banko. V globalnem semenskem trezorju, ki je sicer vkopan v goro, hranijo semena rastlin s celega sveta. V njem so na varnem pred različnimi svetovnimi katastrofami. Pri nekajurni vožnji so nas vseskozi spremljali razgledi na zaliv in okoliške ledenike. Naslednje dni smo najbližjega obiskali kar z daljšim pohodom. Opazili smo, da je razdaljo na tem območju izjemno težko oceniti, saj je občutek v prostoru povsem drugačen kot pri nas. Omenim naj, da je sicer to območje polarne polpuščave, saj letno na območju Longyearbyena pade le nekaj nad 250 mm padavin. Kljub tem dejstvom pa nas je na pohodu spremljalo naletavanje snega. To za nas ni bila pretirana ovira in smo na pohodu po rahlo odmrznjenem permafrostu veselo fotografirali fosile. Skale so bile polne fosilov različnega listja in ostalih ostankov iz dobe, ko je otok ležal še veliko južneje in so se na njem nahajali gozdovi. Teorijo o premiku tektonskih plošč bi ti fosili vsekakor potrdili, saj na otoku ni dreves, ampak le odtisi drevesnih listov v zaledenih skalah. Tekom dneva nas je varoval vodič s strelnim orožjem, saj zaradi nevarnih severnih medvedov ni dovoljeno zapustiti naseljenega območja brez puške. Celotno območje, vključno z vsemi rastlinskimi in živalskimi vrstami, je zavarovano in zato med drugim tudi ni dovoljeno ubijanje medvedov, razen v primeru napada, kar je izjemno redko, ampak verjetnost obstaja. Najvarnejši način srečanja z različnimi divjimi živalskimi vrstami je z ladje,

s katero smo se tudi mi odpravili na celodnevno plovbo proti zapuščeni ruski rudarski naselbini, kjer trenutno domuje natanko osem prebivalcev in stari kip Lenina. Ves dan smo se nahajali na območjih, kjer se lahko s svetom povežeš le preko satelitskega telefona. Okolica v teh predelih ti vzame dih. Presekane špičaste gore, ledeniki dolgi več sto metrov in visoki več kot 50 metrov ter kiti različnih vrst okrog

ladje, ki brodi med manjšimi in večjimi kosi ledu v morju. Prvotni obiski tega otočja so se sicer zgodili že med odkrivanji Vikingov v srednjem veku, a v 20. stoletju so ljudje začeli hrepeneti po premožu in ostalih fosilnih gorivih, ki se skrivajo pod površjem arktičnega območja. Turizem se je na tem območju začel razvijati v zadnjih dvajsetih letih. Obiskovalce večkrat opozorijo, da so na tem območju le gostje

in se morajo temu primerno tudi obnašati. Ostali prebivalci so večinoma raziskovalci različnih področij, s katerimi smo 14. avgusta obeležili nacionalni dan Svalbarda. Zagotovo si bom poletne dni na arktičnem območju zapomnil po neverjetnih naravnih znamenitostih, ki jih ni moč videti nikjer drugje kot na polih tega planeta.

Boštjan Štajnberger

Žetalanec skozi poletje

Pozdravljeni, članice in člani SK Žetalanec, ter seveda tudi vsi Vi, katerim bo to branje prišlo v roke.

Ko to pišem, je jesen že v polno zakorakala v vinograde in na polja, gozdovi pa se ravnokar odevajo svoje zlato-rumeno ogrinjalo.

Na kratko bi vam želel predstaviti dogodke tega poletja v našem društvu, nekaterim bom posvetil malce več časa, o ostalih pa boste prebirali izpod peres naših članov.

Poletij, kot je bilo letošnje, boste rekli, je bilo že mnogo. Vsako nam postreže z obilico sonca, premalo dežja, preveč dela, problemi doma in v službi, pa še kriza in politična trenja v državi in svetu nam ne prizanašajo.

Da pa vendar ni vse po »starem koptu«, smo v našem društvu poskrbeli za nekaj pestrosti v tem letnem času.

V začetku šolskih počitnic smo odšli za več dni na otok Vis, že čez dober mesec pa smo se en dan hladili v senci pohorskih gozdov ter občudovali lepote Slovenije.

Dobrih deset dni je preteklo, kot bi mignil, in že smo na koledarju označili 15. avgust, Marijin praznik, katerega na izviren način počastimo tudi v Strojnem krožku Žetalanec.

V ta namen pripravimo tradicionalni pohod s sveto mašo za vse pokojne člane ter zaključnim piknikom na koncu poti. Letos smo obiskali Marijino cerkev na Ložnem, ki leži na hribu blizu Sv. Florjana in je podružnica kostrivniške fare.

Pričeli smo okrepljeni z Gastrojevim »na žlico« in »cepljeni s ta domačim« iz kleti Žnidarkovih, pri katerih se je vse skupaj tudi začelo.

Nekaj čez sto štirideset nas je stopilo na pot (med drugimi še dve z osebnim prevozom v otroškem vozičku in ter nekaj predšolskih korenjakov, ki pa so lastne noge že odlično obvladali). Pot nas je hitro vodila navkreber po Zeleni dolini, pa v gozd in po senci, ob poti kakšna cimprana klet, pa pozdrav ovc izpod jablan, nato pa... Počitek! Očem skrita v strmi gmajni nas je pričakala majhna lesena hišica, pred njo pa miza, na njej pa... Hladen požirek. Šele nato smo opazili gostitelje za mizo. Ni nas bilo potrebno spodbujati, kar junaško smo pristopili. Hitro je steklo, beseda in še kaj, šele pogled na uro nas je odtrgal od domačina te kajže in že smo »ugriznili v kolena« po strmi cesti našemu cilju naproti.

Prispeli smo na odprto, pogled je dobil krila, Donačka na levi, Boč na desni, pred nami pa velika kmetija, sem mislil, da je sejem, toliko traktorjev in priključkov naokoli... Pa so mi povedali, da tam živi le gospodar. Škoda, lepše bi bilo videti še gospodinjino in kopico tekajočih malčkov za kravami, razkropljenimi naokoli. Krave so ostale na travniku za nami, mi pa smo korajžno in s krajšim oddihom ubirali zadnji del poti do cerkvice na Ložnem, ki nas je že vabila v prijeten hlad zidov. Prijazna cerkvena in krasen, čeprav malce meglen razgled sta nas pričakala na koncu naše poti. Čakal pa nas je tudi g. župnik Frangež, zvesti spremljevalec vseh naših pohodov po haloških gričih. Sveto mašo, ki jo je bral, smo namenili v spomin na

vse naše že pokojne člane, za nas žive pa je g. Frangež spregovoril globoke in resnično času primerne misli, ki so se nas res dotaknile.

Ker nas je bilo mnogo in smo se prej odžejali, smo med mašo tudi peli. Šlo nam je kar dobro, tako da smo ob poti nazaj to večkrat ponovili, le vsebina in slog pesmi sta se dokaj spreminjala.

Na vrsto je prišla gasilska fotografija pred cerkvijo in že smo krenili za prijetnim vonjem po pečenju nekaj metrov niže, kjer nas je pričakal lastnik turistične kmetije, kamor smo prišli na jedačo in pijačo. Med čakanjem na pečenice smo si ogledovali in trgovali zunaj na »štantu« suhe robe, ki jo je Ribničan prijazno ponujal v prodajo. Naenkrat, ko smo že pojedli, se je razlegel glas pevke, ki sta ji priskočila na pomoč gazda in še eden z inštrumenti, tako da smo se nekateri kljub gojzarjem in nahrbtniki še zavrteli pred odhodom proti dolini. Naša vrnitev pa ni šla gladko, kot bi si kdo mislil. Vračali smo se po drugi poti, ki je nismo vsi poznali, zato nam je prav prišel počitek pri Novakovih, kjer so poskrbeli še za naše utrujene želodčke z zvrhanimi pladnji narezka in tudi »mokrega« ni manjkalo. Pesem se je razlegla in že je bil dan znak za odhod. Čez drn in strn smo jo ubrali, z vozičkoma in hrabrima mamicama za krmilom. Čez gozd, po travniku ob potoku, pa na poljsko stezo in še malo, in pričakala nas je asfaltirana cesta, po kateri smo se zjutraj po-

dali na to pot. Klobaso, kot se včasih reče takšni krožni poti, smo zašpilili spet pri Žnidarkovih, kjer smo poskakali v jeklene konjičke, ki so našim nogam prihranili ostanek poti domov. Preživeli smo lep dan v družbi prijetnih ljudi. Hvala g. Frangežu, Žnidarkovim, Novakovim, Vinku, Boštjanu, Srečku, Martinu in vsem na tej poti, ki ste bili krasna družba. Upam, da jih bo še mnogo takšnih.

Ni se še prav polegel prah za nogami pohodnikov, ko se je pričelo druge vrste delo. Pričel se je namreč trening skupine naših članov, ki so bili letos spomladi najboljši v žaganju z motorno žago. Kot sem omenil že v prejšnjem izvodu Žetalskih novic, se je ekipa SK Žetalanec v zasedbi Izidor, Toni in Slavko uvrstila v krog tekmovalcev za državni naslov v tej disciplini. Želeli smo si tudi ženske ekipe, vendar dekleta letos niso želela sodelovati, čeprav verjamem, da bi spet obvladale konkurenco. Zato pa je moška ekipa z vso zagnanostjo trenirala na Puši vse do dneva pred nastopom v Gornji Radgoni. Sejem Agra že vrsto let gosti to tekmovanje in tako je bilo tudi letos.

V nedeljo, 25. avgusta, ob devetih smo že pili čaj in malicali pod vrbami tik ob ograji sejmišča.

Ker so me fantje določili za vodjo ekipe, sem brž dvignil štartne številke, tako da je ostalo še nekaj časa za ogled tekmovališča in pozdravljanje z znanci. Po nagovorih organizatorja, gostitelja

in gostov se je tekma brž začela (aja, še prej smo se fotografirali). Minila je trema, koncentracija je narastla in žage so bile ostre kot britev. Konkurenca je bila huda, sodniki ..., kot vedno, bolj njihovi kot naši, še dež je grozil, pa vendar je šlo skoraj vse po pričakovanjih. Skoraj pravim zato, ker žal nismo bili prvi na stopničkih. Vseeno pa smo bili takoj za njimi. Reklo bi se, da smo jim »dihali za ovratnik«. Osvojili smo državno srebro, kar je rezultat, na katerega smo lahko ponosni. V takšni konkurenci (14 ekip) to ni mačji kašelj.

Rezultati: 3. mesto s 4366 točkami je dosegla ekipa iz Tolmina, 2. mesto s 4443 točkami ekipa Maribora (SK Žetalanec) ter 1. mesto s 4657 točkami ekipa Nazarje.

Posamično pa so dosegli: Toni Butolen 4. mesto, z zaostankom za tretje uvrščenim Mazejem le za 16 točk, Slavko Širec je zasedel 8. mesto in Izidor Štajnberger 13. mesto.

Po podelitvi pokalov še obvezni govori. Podelitev je spremljal tudi minister za kmetijstvo, ki je vse prisotne pozdravil in mimogrede povedal, da so za njega zmagovalci prav vsi, ki si upajo na tekmovanje. Še par spodbudnih besed organizatorja (ZZGS) in žrebanje nagrad, pa smo krenili domov. Ja, skoraj, vse do Majolke, kjer smo si dali nekaj postreči, pa še zasluženo smo nazdravili.

Hvala fantje, spet ste nekaj naredili za krožek in za naš lep kraj med haloškimi hribi.

Takšno je bilo torej to poletje za nas Žetalance. Ko to pišem, je večina mošta že »vreznega« in bliža se naš občinski praznik. Tudi tam se vidimo. Za naslov Žetalske grče in grčice se bo odvijala gozdarska tekma tam za našo šolo. Pa še predavanje bo, tudi razstavo boste videli..., verjetno sem še kaj pozabil, pa nič hudega, bom napisal v naslednjem prispevku za naše Žetalske novice. Obiskujte tudi našo spletno stran na internetu, tam vse objavimo. Žetalčani, pošiljam vam lep jesenski pozdrav.

Franc S.

Strojni krožek Žetalanec se hladi na Pohorju

Ja, pa res! V dneh, ko je vročina pritiskala najhuje, se izkaže, da je odločitev za enodnevni izlet na Pohorje pravilna. Zakaj? Nadmorska višina in zelenilo gozdov naredita svoje. Požreta vročino kot volk babico iz znane pravljice.

Po odhodu iz domačega kraja smo se najprej ustavili v Slovenskih Konjicah, pri čebelarstvu Žvikart. Čebelarji nam je nazorno razložil, kako živi in dela čebelja družina. Povedal je, kako so matice in čebeli marljive, da vsaka opravlja svoj del naloge, da vladata red in disciplina in predanost svojemu panju. Kaj pa troti? Čebelji samci hitro plačajo davek svojega lagodnega

življenja.

Naprej nas je pot vodila čez Zreče do ogleda stare kovačije, iz katere je potem nastala svetovno znana tovarna orodja. Potomec lastnikov je to kovačijo preuredil v muzej, vendar so še vse naprave in orodja v kondiciji in lahko prikažejo delovanje in način dela minulega časa.

Zatem se je cesta postavila malo pokonci. Začeli smo se vzpenjati in kmalu dosegli nadmorsko višino 1000 m, ko se je oglasil naš vodnik po Pohorju. Franček. Starejši možakar, ki prekipeva od energije, poln spominov, poznavalec Pohorja in ljudi, ki so krojili podobo in zgodovino teh krajev.

Največ časa za pripovedovanje zgodb je imel, ko smo pešačili od spodnje postaje Mašin žage do Lovrenških jezer, Mulejevega vrha in Rogle do najvišje točke Pohorja – razglednega stolpa. Od tu se zraven velikega dela Slovenije vidijo tudi naši domači hribi.

Pohodništvo krepi telo in duha. Želodec pa postane kakor od volka, zato se je bilo treba prestaviti tja, kjer temu zelo dobro strežejo. Rdeča kapica je tako ostala živa in zdrava. Le Frančka sta čez nekaj časa požrla nadmorska višina in neskončni pohorski gozdovi. Ja, pravljice je bilo po malem konec.

tb

Aktivnosti ŠD Žetale v poletnih mesecih

Poletni meseci so bili zaradi lepega sončnega vremena še posebej vabljivi za druženje in športne aktivnosti na prostem. Tako smo se člani našega društva večkrat tedensko udeleževali malega nogometa pod reflektorji ter odbojke na travnatem igrišču OŠ Žetale.

V teh poletnih mesecih smo tradicionalno obudili spomin na naša preminula ustanovna člana Franca Gajserja in Srečka Voduška. V spomin smo jima tudi letos priredili turnir v šahu (Gajserjev memorial) ter turnir v malem nogometu (Srečkov memorial).

Tradicionalni deveti Gajserjev memorial je potekal v nedeljo, 7.7.2013, v prostorih izletniške kmetije Kodrič, kjer se je na šahovskem turnirju zbralo 16 tekmovalcev.

Končni vrstni red (tekmovalci posamezno):

1. Jožef Kopše
2. Igor Iljaž
3. Janko Bohak

Končni vrstni red (tekmovalci ekipno):

1. Žetale (Jožef Kopše, Igor Iljaž, Stanislav Polajžar, Anton Butolen)
2. Bar Kavalo Hajdina (Zlatko Žerak, Darko Dominko, Anton Zagoršek, Franc Vidovič)
3. Bratje Reš (Janko Bohak, Boris Žlender, Bojan Vidovič, Anka Kolarič)

Športno društvo Žetale je v nedeljo, 21.7.2013, ob 35. obletnici obstoja

društva priredilo že 30. tradicionalni Srečkov memorial – turnir v malem nogometu. Tik pred pričetkom turnirja sta imela kratka nagovora g. Janez Vodušek in župan Občine Žetale g. Anton Butolen. Z izbranimi besedami sta se poklonila pokojnemu Srečku, nato pa sta nogometašem in gledalcem zaželela dobrodošlico ter veliko športne sreče.

Kljub peklensko vročem vremenu se je turnirja udeležilo 15 ekip, ki so se borile za prvo mesto po sistemu izpadanja. Letošnji memorial je osvojila ekipa IGEL iz Poljčan, ki je v finalu nekoliko presenetljivo premagala ekipo Golgeter Shopa z rezultatom 5:2. Za tretje mesto sta se med seboj spopadli ekipi ŠD Rim in ŠD Gaberje, vendar se je tekma končala z izenačenim izidom 3:3. Po kazenskih streljih so slavili igralci ŠD Gaberje.

Pohvaliti moramo vse udeležence, ki so se udeležili turnirja, saj so prikazali veliko nogometnega znanja in športnega srca. S tem so ohranili spomin na tragično preminulega Srečka Voduška.

KONČNI VRSTNI RED:

- 1.) Igel
- 2.) Golgeter Shop
- 3.) ŠD Gaberje
- 4.) ŠD Rim

Tajnik ŠD Žetale
David Stres

Svobodna volja...

Ko takole razmišljam, kaj povedati ob naši jubilejni, 50. številki Žetalskih novic, se mi poraja mnogo idej, spominov. Veliko je bilo napisanega, povedanega v teh petdesetih številkah. Beseda je tekla predvsem o nas, Žetalancih, naših prigodah, občutkih, mislih, hrepenenjih. Skozi zgodbe nas samih in naših bližnjih smo spoznavali sebe, druge, iskali resnico, širili izročilo. Namen je bil širiti dobre misli dobrim ljudem, pa tudi tistim, ki so malo manj dobri, z namenom, da vsi skupaj postanemo boljši posamezniki. Čas, ki prihaja večini od nas ni naklonjen. Že lahko govorimo o izgubljenih generacijah ljudi, katerih del smo tudi mi, ali pa vsaj večina nas. To so generacije mladih ljudi, polnih življenjske moči, ustvarjalnosti, upanja, hrepenenja..., vsaj takšni bi lahko bili..., le kaj je šlo narobe? Ne morem mimo tega, da ne bi pomislil, da sem bil nekje vmes, nemara nekje v začetku, prevaran, opeharjen. Kdo si lahko lasti to pravico?! Kdo je tisti, ki ima moč nekomu odreči prihodnost, oropati ga veselja, hrepenenja...?! Kdo?! Vsi smo ljudje, nekateri od tega, drugi spet od drugega boga, eni takšne, drugi spet drugačne barve, veseli, žalostni, revni, bogati, nekateri pač samo bolj kosmati. Zatorej ne iščimo krivcev. Prepustimo se dobri energiji, pozitivnim vibracijam. V tej točki se moramo vprašati, ne tega kaj lahko nekdo stori za nas, pač pa kaj lahko storimo sami zase, kaj lahko storimo za druge... V času, ko je poštenje največji greh in medtem, ko

sta etika in morala le še bežni senci nekkih idealov preteklosti, ki se izgubljajo v vrtincu brezvestnih in arogantnih življenjskih nesmislov, moramo biti mi tisti, ki bomo hodili pokončno, s pogledi uperjenimi naprej.

Kljub temu, da smo se znašli v »novem mračnem« veku, nam življenje nenehno prinaša preizkušnje, ponuja možnosti. Ena od možnosti, ki nam jo je dalo življenje je zavest, ta pa nam omogoča svobodno voljo. To je po dognanjih tisto, kar nas loči od ostalih živali. Nekateri govorijo celo o zavesti na več nivojih. Zavest naj bi imele celo živali in rastline... No, svobodna volja...

Od nekdanj sem rad prebiral indijanske mite in legende, razglabljal o njihovih modrostih. Po mojem mnenju, bi se lahko marsikaj naučili od te starodavne kulture, ki je bila pod pretvezo dobrotamernosti potisnjena na rob preživetja. Na svoji zemlji so postali ujetniki, zaprti v rezervate. Spoštovali so naravo in bili z njo povezani na načine, ki jih mi skoraj ne poznamo več. Nemalo modrosti se je ohranilo do današnjih dni. Nekaj z ustnim izročilom, nekaj kot pisana beseda. Precej znana je prilika o dveh volkovih, ki bivata v nas.

Gre pa takole:

Nekega večera je dedek plemena Cherokee pripovedoval svojemu vnučku o bitki, ki se dogaja v nas. Rekel je: »Moj vnuk, ta bitka stalno poteka med dvema »volkovoma« znotraj vseh nas. Eden je hudoben. Jezen je, nevoščljiv, ljubosumen, žalosten,

veliko obžaluje, je pohlepen, aroganten, samo pomilujoč, kriv, zamerljiv, ima občutek manjvrednosti, laže, je lažno ponosen, ima občutek večvrednosti in egoističen je. Drugi pa je dober. Vesel, miren, ljubeč, upajoč, spokojen, usmiljen, prijazen, dobrotameren, sočuten, radodaren, resnicoljuben, zna se vživljati v druge in zaupa.« Vnuček je razmišljal o tem in vprašal dedka: »Kateri volk pa zmaga?« Dedek je preprosto odgovoril: »Tisti, ki ga hraniš.«

Torej, dragi moji sokrajani, Žetalanci, ste se kdaj vprašali, katerega volka hranite? Jaz se sprašujem večkrat. Poskušam premakniti obzorje svojega zavedanja na drug nivo. Hraniti volka, ki je dober, čeprav moram priznati, da mi to vedno ne uspe.

Pa še ena misel, s katero bom zaključil tokratno kracanje na papir, ki leži ravnokar pred vami. Pisalo se je 19. stoletje..., Misel indijanskih vodij na sestanku plemen: »Ko se bo posekalo zadnje drevo, ko se bo zastрупila zadnja reka, ko se bo ujela zadnja ptica, šele potem boste ugotovili, da denarja ne morete jesti... Le komu so to govorili? Le komu so bile te besede namenjene tako dolgo tega? Tako preroško zvenijo, kajne...

Pa do naslednjič. Morda se srečamo nekje, kjerkoli, morda celo med vrsticami...

Franc Pulko ml.

Zahvala družine ANICE RODOŠEK žetalskim gasilcem

Visoke temperature v poletnih dneh so marsikomu prinesle skrbi in materialno škodo. Tako se je godilo tudi Rodoškovi na Rogatnici. Perutninski hlev se je tako ogrel, da je nekega soparnega jutra poginilo 400 piščancev. Iznajdljiva gospodinja se je spomnila gasilcev, ki so prispeli s polno cisterno mrzle vode in počasi škropili ostreže, ki se je ohladilo in prepričan je bil nadaljni pogin piščancev.

Gospa Anica Rodošek se zahvaljuje štirim gasilcem PGD Žetale za uspešno pomoč.

ISKRENA HVALA

Vroče poletje je odšlo, zima je pred vrati

Čas hitro mineva. Za nami je spet eno poletje, ko se je peklena vročina razdajala z vso močjo. Starejši, pa tudi vsi ostali, smo iskali senco pod krošnjami košatih dreves in drugod, le redki so vztrajali in opravljali nujna dela na travniku, njivi, vinogradu in še kje. Le redki so se odpravili hladit na morje ali v hribe. Upokojenci si tega zadovoljstva iz znanih razlogov nismo mogli privoščiti, pa čeprav marsikdo od nas v svojem življenju morja sploh ni videl, saj celo življenje delamo samo za plačilo položnic in podobno. Tudi narava nam ne prizanaša, saj hoče vsako leto uveljaviti svojo moč. Tako je tudi letošnja suša vzela svoj davek, morda še kaj več, kot bi ji pripadalo, saj je dobesedno ohromila normalno življenje. Močno je prizadela predvsem hribovita območja, kjer je propadalo vse, kar je bilo zelenega. Pa vendar smo se morali tisti, ki v teh krajih živimo, vajeni vsega hudega, sprijazniti tudi s tem, saj nam drugega ne preostane.

Pa vendar življenje teče naprej. Žetalski upokojenci smo sicer skromno, pa vendar dostojno proslavili 20-letnico obstoja Društva upokojencev Žetale. Zadnjo soboto v avgustu smo se zbrali v gostinskem objektu Gastro v Kočicah. Predsednik DU Žetale je v svojem nagovoru na kratko orisal delo društva v dvajsetih letih delovanja. Pohvalne besede je izrekel prvemu upravnemu in nadzornemu odboru, posebej še požrtvovalni tajnici gospe Liziki Colnarič in predsednici gospe Mariji Žerak, ki sta bili gonilna sila, saj so bili začetki težki in naporni. Ob tej priložnosti so vsi člani prvega upravnega in nadzornega odbora prejeli pisno zahvalo za trud in opravljeno delo. Pohvalne besede nam je na-

menila tudi tajnica Pokrajinske zveze društev upokojencev za Spodnje Podravje, ga. Marija Ditinger. V svojem govoru se je dotaknila težkega položaja upokojencev, še posebej kmečkih, ki se s težavo preživljajo z minimalno pokojnino. Vsaka vlada, ki se menja, najprej udari po nemočnih upokojencev in povsod je prisoten očitek, da nas je preveč. Ob tem je sleherni komentar odveč. Se pa strinjam s tistim kmetom iz Arje vasi, ki se je ojunalil in v prilogi Slovenskih novic zapisal, da se veseli trenutka, ko bomo cisterne napolnili z gnojevko in zapeljali pred parlament, pa naj naši vodilni vidijo in vonjajo, kakšen je zrezek na drugi strani.

Poletja in vročih dni je konec in prišla je jesen, haloški suhi hribi so spet ozeleneli, kakor da bi narava hotela nadomestiti zamujeno. Tu in tam se sramežljivo oglasi redki klopotec, ki odganja vsiljive goste, toda kmalu bodo tudi ti izginili, samo še malo in vinogradov ne bo več. Politiki in dacarji nas bodo s svojimi neumnimi in nesmiselnimi ukrepi prisilili v skrajnost, tako da bomo v pomladanskih dneh namesto s škarkjami in motiko šli v vinograd s sekuro in pustili, da njim v zadovoljstvo namesto žlahtne vinske trte raste trnje in podobno. Naši južni sosede bi rekli našim vodilnim: »Gde vam je zdrav mozak«.

*Predsednik DU Žetale,
Stanko Vogrinc*

Iz Haloz v Slovenske gorice

Zopet je potrebno z mislimi prepotovati poletni čas, ki je bil za naše članice poln dela, skrbi in vzdrževanja rasti na vrtovih in njivah. Mnogokrat se je bilo potrebno ustaviti tudi pri koritih okrasnega cvetja, zdaj pa je vse odrastlo, vse je pospravljeno, narava je čudovita v svoji barvitosti. Članice brskamo po preteklosti in se spominjamo julijskega izleta, ki je potekal po vinskih cestah Slovenskih goric.

Ob sedmi uri smo se odpeljale iz Žetal proti Ptujju in nadaljevale proti Lenartu. Prvi postanek smo preživele na kmetiji Titan-Čuček v Radehovi, kjer ponujajo kupcem doma pridelano sezonsko zelenjavo, testenine, okusno pecivo, bučno olje in še kaj. Ob dobri kavici in okusnih piškotih smo se nazobale še sladkih češenj in poklepetale z gospodinjo. Po prijetnem posre-

dovanju zgodovinskih zanimivosti gospe Sonje smo prispele na vrtnarijo Kurbus. Tam so se nam oči napasle na raznobarnih rožah, slišale smo mnogo koristnih nasvetov o sajenju cvetic in sočivja. Na voljo je bila bogata prodaja sadik za jesensko cvetenje.

Pot nas je vodila proti Ljutomeru, svetovni prestolnici Prlekov. Ogledale smo si prenovljen muzej kasaštva. S predvajanim filmom smo spoznale razvoj kasaštva, potek tekmovanja vzrejenih konj-kasačev in njihovo zgodovino. Krajši odmor smo izkoristile za ogled prenovljenega prostranega ljutomerskega trga, poklepetale ob kavici in že smo občudovalle lončarske izdelke in v znani lončarski delavnici doživele nastanek glinenega lonca. Kmalu smo bile v objemu ljutomersko-ormoških

goric. Ta vinorodni svet je zanimivo oblikovan in spada k najugodnejšim legam za gojenje vinske trte v svetu. Lepo oblikovani griči okoli Jeruzalema so polni nasadov vinske trte. Na razglednem hribčku stoji Vinski hram Brenholc, kjer so nam pripravili okusno kosilo. Julijsko sonce je vroče grelo, ustavili smo se v zaselku Jeruzalem, kjer stoji cerkev, ki je posvečena žalostni materi. Prebivalci tega kraja poznajo mnogo legend, ki so povezane z imenom JERUZALEM. Dan se je nagibal k večernemu razpoloženju, sedele smo ob zidanci Malek, v notranjosti stavbe smo doživele zanimivo pokušino vin, kupile kaj vinskega za spomin in vožnja se je nadaljevala po ormoški dolini, prispele smo na Ptujsko, pred nami se je zableščala Donačka gora, na levi se je bohotil Macelj. Zopet smo bile doma.

Minil je bogato doživet torkov dan, za članice našega društva se nadaljujejo vsakodnevna opravila, september se bohoti v svoji z dežjem namočeni zemlji; kmalu bodo polja pospravljena, listje različnih barv bo pokrilo žetalsko zemljo, sledila bo analiza uspelega sodelovanja na občinskem prazniku – razstavi Na žetalskem

vrta od pomladi do pomladi.

V letnem delovnem načrtu so zapisana izobraževanja, nekajurni izlet po štajerski deželi, razgibavanje v šolski telovadnici, priložnostno sodelovanje z drugimi društvi in še marsikaj zanimivega. Te zanimivosti bodo zapisane v novoletni številki, v jubilejni zlati številki Žetalskih novic preberite tudi ta prispevek, uživajte v barvni naravi in lep pozdrav do naslednje številke – članice Društva podeželskih žena Občine Žetale,

Za društvo M.K.

Kožuhanje pri Kolarjevih

Bil je oblačen petkov večer, Kolarjev čuvaj je samo potihlo zacvilil, ustavljala so se vozila in ob 20.30 nas je sedelo okrog lepega kupa dozorele koruze dvajset kožuhačev. Članice Društva podeželskih žena Žetale so prinesle razno pecivo iz kvašenega testa, ga odložile na z grozrdjem obloženo mizo in že smo kožuhali.

Ker ročno kožuhanje ni več v modi, je bil ta večer zanimiv zaradi hitrosti kožuhanja. Vsi delavci so hitro in natančno kožuhali klasje, ki so ga pravilno potrgale članice društva podeželskih žena. Že petič sta bila organizatorja nekoč priljubljenega dela v septembrskih večerih gospa Bernarda Kolar, predsednica društva, in gospodar Anton Kolar. V uri in pol smo skožuhali zajeten kup koruze. Sledila je bogata večerja, še posebno v primerjavi z večerjo pred več kot pol stoletja, ko je bil na mizi samo kruh in dozoreli orehi, zdaj pa polni pladnji sočnih klobas, rdečega mesa.

Letos je bilo kožuhanje zelo umirjeno, nič peričkanja, nič plesanja v kožuhovini, slišala se je samo lepa pesem, nekaj veselih šal, zanimivih pogovorov, ura je odbila 23 in že so nekateri zasanjali sladke sanje.

Nikoli se dogodki ne ponovijo v taki obliki kot minulo leto, prav je, da je cilj dosežen, da se družčina nasmeji in reče, naslednje leto spet nasvidenje.

M.K.

Trgatev pri Plajnškovich

Zanimivo je minila sobota, 28. kimavca, pri vinarju, marljivem, dobrem gospodarju Franciju v družini Planjšek. Po bogatem zajtrku smo zavili v vinograd, prisluhnili navodilom gospodarja, kako bo potekala trgatev. Resno smo vzeli njegove napotke in delo je dobro steklo. Sonce nam sicer ni gredo hrbtov, ker so ga zagrinjali oblaki, a bil je miren, prijeten, oblačen dan. Lepega grozdja dovolj, škarje ostre, in dozorelo grozdje je hitro napolnilo rdeče posode; traktor je zabrnal, saj ga je usmerjal spreten voznik Jure. Krajši odmor, sladice, dobra kapljica in zopet smo veselo polnili gajbice.

Ob 16. uri je bil izpolnjen delavnik, obrali smo več, kot je načrtoval gospodar. Vsi smo bili zadovoljni, veselo smo kramljali ob polni mizi dobrot bogatega kosila. Dan se je počasi prevešal v večer, trgačem se je že mudilo domov, saj so se morali odpeljati v Celje in Ljubljano.

M.K.

Deset let bibliobusa tudi v Žetalah

Prvega septembra 2003 je prvič zapeljal BIBLIOBUS ali vozilo s knjigami po Ptujskem. Voditeljica Knjižnice Ivana Potrča Ptuj in predsednica Sekcije za potujoče knjižnice Slovenije, gospa Tjaša Mrgole Jukič, in

sodelavec Srečko Vrečar se vsak dan odpeljeta po cestah, ki vodijo v različne Občine na Ptujskem. V Žetale pripelje gospod Srečko vsako tretjo sredo, kot je določeno v času obratovanja potujoče knjižnice. Zanimiv je razvoj potujočega knjižničarstva po svetu. Nekoč ni bilo tako udobnih vozil za popotovanje do bravcev. Na Žetalskem sta dve mesti za izposojajo. Okrog devetih stoji bibliobus pri trgovini Dobrinček, kjer menjajo knjige zveste bralke. Izposojevalca doživita gnečo pri Osnovni šoli Žetale, zvesti bralci so učenci osnovne šole in nekateri delavci.

Knjige si izposojajo tudi krajanke, razveseljiv pa bo tudi obisk tistih, ki se doslej niso odločili za izposojajo.

Bralno kulturo uspešno podpira naša Občina Žetale, zato občani in občanke, prijetno vabljeni v bibliobus, kjer si boste lahko izposodili zeleno knjigo. Če na izposojevalni dan knjiga ne bo na voljo, jo dobite naslednjo tretjo sredo pri gospe Tjaši ali pri gospodu Srečku.

Meni kot zvesti bralki se zdi sreda poseben dan, pot je tudi posebna pot, lepo pa je, ko mi čas dopušča, da živim z vsebino, ki mi jo knjiga ponuja.

M.K.

Prijateljstvo je neizrekljivi občutek, ko se z nekom počutiš tako varno, da ti ni treba tehtati misli niti meriti besed.

George Eliot

Pohvale in žalitve je treba sprejemati enako: prve naj te ne veselijo, druge pa ne žalijo.

Lucij Anej Seneka

Zmaga v prepiru ne vodi k sreči.

Rabindranath Tagore

Nikar ne trgaj niti prijateljstva, kajti tudi če jo spet zvežeš, vozal ostane.

Hindujska modrost

Župnija Žetale skozi poletje 2013

Čeprav je poletje čas dopustov in počitka, se je v naši župniji zgodilo kar nekaj dogodkov.

Prvi takšen se je zgodil v nedeljo, 16. junija, ko je naš rojak, izseljenski duhovnik v Montrealu, Franc Letonja v cerkvi Marije Tolažnice obhajal jubilej 40 let mašništva. G. Franc je prejel mašniško posvečenje 29. junija 1973 v Mariboru kot član družbe Sv. Vincencija Pavelskega, ki ima posebno poslanstvo za delo v misijonih. Po dveh letih kaplanske službe je odšel v Nemčijo, kjer je delal z zasvojenimi. Leta 1977 je odšel v Kanado, kjer je bil dve leti kaplan v Torontu, zatem dve leti župnik v Winnipegu. Leta 1983 je nastopil službo župnika v Montrealu, kjer je močna slovenska skupnost. V tej župniji je ostal vse do današnjega dne.

Ob tej slovesnosti smo imeli župljani čast, da nas je s svojim obiskom počastil g. kardinal dr. Franc Rode, ki je bil pridigar na slavljenčevi novi maši in tudi sedaj ob njegovem jubileju 40 let mašništva. Kardinal se je sobratu Francu zahvalil za njegovo delo v katoliški cerkvi in med slovenskimi izseljenci.

Nedelja po Velikem šmarnu je že po tradiciji Jarnečka nedelja, ko oživi okolica cerkve Marije Tolažnice. Tudi letos so se v naši cerkvi zbrali romarji od blizu in daleč, predvsem pa žetalski rojaki, ki se vsako leto vračajo in poromajo k Mariji. In tudi letos nas je nagovoril duhovnik Viki Košec, župnik v Lučah, ki je spregovoril o pomenu križa in vere.

Drugega septembra je v naši župniji vsako leto celodnevno čaščenje. Skozi ves dan so se v cerkvi zbirali župljani in molili pred Najsvetejšim. Slovesni zaključek je bil ob petih, ko so se domačemu župniku g. Cirilu pridružili duhovniki iz sosednjih župnij in tako polepšali slovesnost.

Na prvo soboto v septembru je za našo župnijo zaobljubljeno romanje na Svete Gore in tudi letos smo poromali z avtobusom skupaj z župljani Stoperc pod duhovnim vodstvom našega župnika, g. Cirila. Na Svetih Gorah smo se udeležili svete maše in izrekli Mariji prošnje in zahvale za vse milosti, ki smo jih deležni. Na poti domov smo obiskali še Olimje in si ogledali znamenitosti kraja.

29. septembra smo obhajali Mihaelovo nedeljo, slovesnost, ko se priporočimo našemu farnemu zavetniku. Letos nas je s svojim obiskom počastil upokojeni nadškof dr. Franc Kramberger, ki je ob tej slovesnosti blagoslovil nov sistem ogrevanja v naši cerkvi, kaplaniji in župnišču. V cerkvi in kaplaniji so nameščeni radiatorji in nova napeljava, ki je povezana s kotlovnico v župnišču, kjer je nameščena peč na pelete. Tako se je izpolnila dolgoletna želja, da bi bila cerkev pozimi ogrevana in bi bilo bolj prijetno, prav tako veroučna učilnica v kaplaniji. Ne bo več potrebno prenašati drv in ročno kuriti v sami učilnici. G. škof je podelil zahvale botrom in se zahvalil tudi vsem ostalim darovalcem, ki so darovali za sistem ogrevanja. Velika zahvala pa gre tudi našemu domačemu župniku Cirilu, ki je vse to vodil in prispeval tudi velik del denarnih sredstev. Ker pa še imamo dolg do izvajalca del, bo vsak dar dobrodošel.

Pričelo se je tudi veroučno leto, zato želim vsem veroučencem veliko veselja pri odkrivanju božjih skrivnosti.

S. G.

Malo tu, malo tam

Deževen, hladen in skoraj depresiven dan je danes, ko sem zbral energijo in si vzela čas, da napišem tale članek, ki zdaj nastaja izpod mojih prstov na tipkovnici. Je že tako, jesen je tukaj in se že kaže v vseh svojih čudovitih barvah in malo manj prijetnih hladnejših deževnih dnevih, kot je današnji. Pa vendar tudi takšni dnevi prav pridejo, če jih le ni preveč. Vzamemo si čas zase, si malo odpočijemo, pogledamo kakšen dober film, vzamemo v roke knjigo, revijo ali pa se usedemo v avto in obiščemo znance, prijatelje, sorodnike, se ob kavi pogovorimo, poveselimo ali pa potarnamo in drug drugega potolažimo, saj na koncu smo ljudje predvsem zelo družabna bitja.

Takole nam letni časi in vreme narekujejo utrip življenja. Jeseni pastirji ženejo živino nižje z gorskih pašnikov. Koče počasi zapirajo svoja vrata, v visokogorju kaj hitro pade sneg. Obisk gora se zmanjša. Pa vendar nikoli ne zamre. V gore se v teh zaostrenih razmerah podajo predvsem zelo izkušeni planinci ali gorniki ter plezalci in turni smučarji. Za te so na voljo bivaki, ki so voljo vsakomur, ki rabi streho nad glavo. Tudi njihova oprema je razmeram primerna. Nekateri prespijo tudi na prostem v spalnih vrečah. Spominim se zgodbe mojega inštruktorja v Bavšici, ki je novo leto dočakal na enem izmed naših vrhov in opazoval ognjemete daleč naokrog; dejal je, da teh občutkov ne bi menjal za nič na svetu. Jaz mu verjamem.

Jeseni se tudi naša dejavnost počasi seli na nižje vrhove, pa vendarle dovolj dobre za ohranjanje kondicije, zdravja in nič manjšega doživljanja in uživanja v naravi. Te dni, ko se bliža praznik Občine, bomo organizirali pohod po poti Žetalskega Jožeta na Donačko goro. Povabili smo seveda občane. Na Rudijevem domu si bomo privoščili pasulj, golaž ali karkoli bo kdo hotel, na naš račun. To je naš skromen prispevek tem veselim dnevom v naši občini. Pot Žetalskega Jožeta je označena z markacijami Planinske zveze Slovenije in je v oskrbi Planinskega društva Ptuj.

V jesenskih mesecih načrtujemo še pohod z izhodiščem v Kamnici do Urbana in nazaj ter udeležbo na znanem pohodu od Litije do Čateža. V mesecu

decembru pa nas čaka tradicionalni Štefanov pohod in zaključek sezone ob druženju in dobri hrani na Rudijevem domu. In tako je to, malo tu, malo tam, pa bo leto okoli. Sam sem se že našel v razmišljanjih za drugo leto. Ideje so tu; verjamem, da tudi ostali člani že kujejo načrte za naprej.

V nadaljevanju bi se še vseeno vrnil malce nazaj in opisal naše aktivnosti. Pohod na Golico je potekal v lepem vremenu in krasnih razgledih. V tistem času smo opazili še veliko snega v visokogorju in prišli do mnenja, da bo sezona v visokogorju kratka. Prelepih narcis je bilo kar nekaj, tako da smo zadovoljni odšli v dolino z lepimi slikami. Na koncu smo obiskali domačina, ki ima kar doma na dvorišču Alpe v malem na majhni skali, izklesano s cestami, kočami in poimenovanimi vrhovi.

V nadaljevanju smo bili na Triglavskih jezerih, do katerih smo prišli po zahtevni strmi poti čez Komarčo. Uživali smo ob prelepih pogledih na jezera, predvsem na meni osebno skoraj najlepši Ledvički, na Kanjavec se nismo napolili zaradi grozečih oblakov, ki so se bližali. Po poti nazaj so nam družbo delali svizci, omogočili so nam pravi mali foto safari.

Naš naslednji cilj je bil Stol, najvišji vrh v Karavankah. Krasen pohod nam je popestrila še dejavnost kluba Večno mladih iz Radovljice, ki imajo pohod in krst novih članov vsak zadnji avgustovski vikend na Stolu. Ta tradicija pri

njih traja že od leta 1975.

No, prišel je tako za mene osebno dolgo pričakovani pohod na Jalovec. Kralj gora; da po lepoti res izstopa iz svoje okolice, je dokazala tudi Planinska zveza Slovenije, ki si je silueto Jalovca izbrala za svoj grb. Skladne in ostro odrezane ploskve mu dajejo zlasti s severa podobo kristala. Z ostalih strani ima prav tako drzno in mogočno obliko, ki izstopa nad svojo okolico. Kot sem prejle omenil, da bo sezona za visokogorje kratka, se je izkazalo za pravilno, domačini so dejali, da se vreme že spreminja in da postaja dosti hladnejše, torej smo ulovili zadnji dober vikend z vremenom. Uživali smo v prelepih razgledih na sosednje vrhove, predvsem Triglav, ki se je mogočno dvigoval iznad oblakov. Vse poti na Jalovec so zahtevne, vendar to ni oviralo naše male homogene in z dobro kondicije podkovane skupine. Po poti smo opazili lep sonček, naslikan na skali, in pa znameniti napis na skali, zraven katerega smo se tudi slikali.

No, to me je pripeljalo počasi do konca tega članka. Zaključil bi z mislijo, da živimo v prelepi deželi s čudovitimi gorami, lepo označenimi potmi in skrbno urejenimi kočami, za kar skrbi lepo število dobrih ljudi. To nas v Planinskem društvu Žetale motivira, daje energijo in zanos, da bomo v prihodnje našo dejavnost vzdrževali in še okrepili.

Jože Kamenšek-Jos

Na Potnem Vrhu pri gospe Mariji Horvat

Tretji vinotok, četrtek, malo pred deseto vožnja po Kočicah, sonce že meče tople žarke na lepo obdelane njive, lepe pokošene travnike, krave pridno mulijo sočno travo, na dvorišču lepe kmetije zalaja pes, zakikirika petelin. Gospodar Tonček me pričaka, stopiva v lepo opremljeno hišo, gosa Horvatova me lepo sprejme in že sediva v dnevni sobi. Gospodinja Marija ima dovolj opravkov v kuhinji, pozdraviva se in ob lepi krušni peči steče pogovor.

Gospa Horvatova pravi: »Oh, bili so težki, naporni časi, dela in skrbi dovolj, tudi dobre volje ob pravem času in minevali so dnevi, leta. Preživljam 85. leto življenja in na starejša leta mi je lepo.«

Vmes se je oglasil drugorojeni sin in dober gospodar Tonček, rekel je, da ima tisti, ki ostane na domačiji, občutek manjvrednosti, a on se je tega že zdavnaj otresel. Na dvorišču je zrasla lepa stanovanjska hiša, novo gospodarsko poslopje in še marsikaj. Pri vsem so mu pomagali bratje in sestre, delali so »familiarno« in nastalo je to, kar danes vidimo, zato so vsi zadovoljni in radi pridejo domov. Seveda mu ob vsem stoji ob strani žena Marija, ki pravi, da rada dela in je vesela, če so rezultati vidni. Po prijetnem uvodu sva z gospo Horvatovo prepotovali čas od 12. junija 1929 do današnjih dni. Vsa ta leta, kot jih zaznamuje rojstni dan, živi gosa na tej kmetiji.

»Tu je bil doma atek, ostala je še očetova sestra, mama se je sem poročila in rodila sem se kot prva, tudi zadnja, saj sem edinka. Pri 12 letih sem ostala brez matere, mama jih je imela 42, življenje ji je uničil neozdravljiv rak. Strašen spomin. Na domačiji je zagospodinjila očetova sestra, moja teta. Ob delu so leta hitro minevala in nastopil je čas, ko me je zasnil Loški Lojzek, a še prej se je marsikaj zgodilo.

Po naših krajih je divjala vojna, tudi pri nas je bila postojanka, 22 partizanov se je nastanilo pri nas. Kuhali so si sami, seveda so si vse

vzeli iz naše shrambe, le moko so imeli svojo in so lepo živeli v naši večji sobi. Dvakrat so se naselili pri nas. Tako se spominjam. Dobro še vem, kako je potekal pouk v nemškem jeziku. V vojnem času so morali moj oče kopati »šicengrabne«. Partizani so pri nas jedli, pili in hodili na javko. Vojni časi so minili, oče so zboleli in leta 1952 so odšli v večnost. Ostali sva sami s teto, meni je bilo že 23 let. V našo vas je prišel Loški Lojzek, pomagal nama je pri delu in 26. januarja 1953 sva se vzela. Gostija je bila od ponedeljka do srede, en teden prej je bila civilna poroka. Cerkevna poroka je bila v ponedeljek. Po poroki smo odšli na Lojzekov dom, tam smo praznovali, reklo se je »šenkvanje«, dobra večerja, drugi dan pa vesela gostija na najinem skupnem domu. Naslednji dan se je začelo najino pravo družinsko življenje.

Skupaj sva dočakala zlato poroko, še leto in nekaj mesecev je manjkalo do biserne poroke, a bolezen je obrnila drugače. V prvem letu najinega skupnega življenja je moral mož za dva meseca na orožne vaje. Bil je ponedeljek, ko je mož odšel, v četrtek se je že rodil sin Franci. Ko se je mož vrnil, je našel v zibeli sina. Bilo je veselo. Odslej sva marljivo delala, vsa opravila so bila ročna, imela sva vole, ki so vozili drva, seno. Krave so nam dajale mleko, kokoši jajca, s Polanci smo menjavali pridelke, tako da pri nas ni bilo lakote. Spomnim se, da so morali ata med vojno odpeljati lepo rejenega vola v Žetale, a vse je minilo. Danes je življenje drugačno, poleg fižola, krompirja, zelja in repe je še mnogo modernih jedi. V življenju sem spekla mnogo kruha, orehovih štrukljev, beli kruh, potice so bile na jedilniku ob večjih praznikih. Najlepši pa so spomini na moja rojevanja. Vseh deset otrok sem rodila doma ob pomoči domače porodničarke in tako so prijokali na svet: najprej sin Franci, njega več ni,

nato Tonček, ki je ostal doma in pridno gospodaril, za njim Štefan, ki se trenutno zdravi, še Lojzek in Janez, pa ženska, Marija, sledila je Lizika, pa sin Jožek in še za konec dvojčici Rozika in Anica. Vsi otroci so delavni, zgradili so si hiše in ustvarili družine, darovali so mi 22 vnukov in 15 pravnukov. Radi prihajajo domov, zanimivo je, ko se zberemo vsi, skupaj pripravimo jedi in se veselo družimo. Žalostni so spomini na našega očeta Lojzeka, že dve leti ga ni med nami. V svojem življenju je rad delal, skupaj sva šla na romanja, na Svete Gore sva šla dvakrat peš. Mož je 60 let pel v cerkvenem pevskem zboru, jaz nisem pela, bila pa sem zvesta poslušalka lepega petja. Pri nas je bilo in je še veselo ob furežih in drugih domačih praznikih. V življenju sem se nadelala, zdaj pa ne zmorem več. Zjutraj vstanem, pozajtrkujem, zajtrk mi pripravi snaha. Uredim se, prehodim okolico ob hiši, prisluhnem novicam na radiu, pogledam kaj zanimivega na TV, pa je že večer. Preden zaspim, z mislimi popotujem po krajih, kjer živijo moji otroci, lepo zaspim in zopet je nov dan. Vsako nedeljo prisostvujem sveti maši v cerkvi Sv. Mihaela, rada molim in izpolnjujem navade mojih staršev. V stanovanju mi dela družbo vnučinja Lidija.«

Tako je minil četrtek dopoldan, ob prijetnem klepetu, dobri kavi, sočnem narezku, zlatorumeni zapečeni gibanici, nazdravili smo z mladim vinom in rekla sem: »Gospa Horvatova, če bi si bili vi zapisovali, kolikokrat sta se z možem na mopedu odpeljala v Žetale k maši ali zdravniku, bi bila številka zelo visoka. Gotovo vam je v spominu občinsko priznanje za vzorno materinstvo.«

Hvala Horvatovi za gostoljubje, prijazne besede in naj Vam življenje teče v taki harmoniji kot doslej.

M.K.

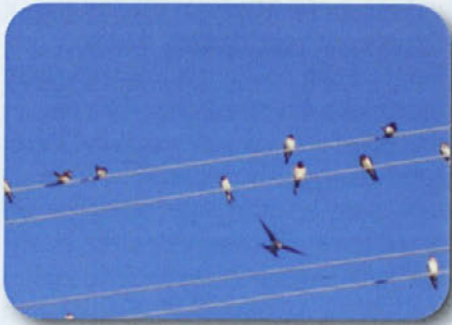
Kukavica, 2013

Zakaj zopet pišem o kukavici? Pred dvema letoma je gostovala na našem balkonu, letos je sivo-bela gospa našla svoj dom v gospodarskem poslopju, kjer sta splela svoje gnezdo mati in oče iz družine ŠMARNIC in vzgojila mlado kukavico, ki bo zopet taka mama, da bo podtaknila jajca v tuje gnezdo.

Lep sončen večer, DAN DRŽAVNOSTI, praznik nas Slovencev in Slovenk, družimo se, obiski se poslavljajo, Poldi prispe v kuhinjo z zvonečim glasom: »Veš kaj, Marija, spet imamo kukavico na

gledam in zagledam lepo pisano damo, kukavico, ki cvrči in kliče drobcena ptička, naj ji že vendar prineseta hrano. To se tudi zgodi in jaz sem zadovoljna, ker sem jo videla na lastne oči. Lep dan državnosti. Sledi sredo, kukavica sedi na sosedovi češnji, hoče dnevni obrok, ga dobi, zopet poleti na oreh, cvrči, dan se prevesi v mrak, ona se umiri in poleti na sosedovo češnjo, tam verjetno tudi prenoči. Seveda za to presenečenje že ve gospa Marija Skokova in obljubi, da bo v četrtek fotografinja. Marija pride popoldne ob 14. uri, a kukavice ni, skriva se nekje v vejevju sosedove češnje. Mi smo veselo razpoloženi, a se domenimo, da jo opazujemo in posnamemo takoj, ko jo zagledamo.

našem orehu.« Domači se odpeljejo, ostaneva sama z vnukinjama. Mirno in tiho se postavim pod oreh,

Ura je 19. Kukavica zopet sedi na orehu in kliče po hrani. Gospa Marija je že na našem dvorišču. Na orehu opazi kukavico, snema, snema, kukavica v vsej svoji lepoti odleti na sosedovo češnjo, krasen let, namesti se na dobro vidno mesto, je lepo opazna, v svoji sivo-beli lepoti in se pripravlja na nočitev. Posnetki so krasni. Petek, 28. junij, ob 7.30. Cvrči na sosedovi češnji, zajtrkuje in se veseli oblačno sončnega dne. Lepo je vidna iz naše kuhinje. Rejnika nosita hrano, nenasitna je. Proti večeru nobenega glasu o kukavici, torej je odfrčala. Bila je že dovolj dorasla in sposobna za samostojno hranitev. Marsikaj ptičjega se dogodi, v Skokovem hlevu cvrči lastovičja družina, na sosedovem Pikličevem hribu pri Rodošek-Pulkovih plavajo tri divje race, so zelo zanimive plavalke. Ob račji vodni globeli se bohoti raznovrstno cvetje in ob pogledu na Donačko goro tudi tej družini mineva čas in se preveša v barvito jesen.

M.K.

VABILO

V sklopu prireditev ob občinskem prazniku ter
kostanjevem pikniku

OORK Žetale in SK Žetalanec organizirata
KRVODAJALSKO AKCIJO.

Vabimo občane med 18. in 65. letom k darovanju
krvi, te nenadomestljive tekočine, ki vrača zdravje in
ohranja življenje.

Odvzem bo potekal v četrtek, 24. 10. 2013, od 7. do
11. ure na transfuzijskem oddelku ptujske bolnišnice.

Vabljeni.

OORK Žetale; SK Žetalanec

Nekaj nasvetov pred odvzemom krvi:

Počutiti se morate zdrave. Pred odvzemom lahko
pojeste lahek, nemasten obrok: kruh z marmelado,
čaj, sok ali kavo (ne priporoča se mleko, maslo...).

Na krvodajalsko akcijo NE PRIHAJAJTE TEŠČI.

PTIČJE ZGODBE

V Stopnici se je odvrtel čudež, na Mrazošku
– tako pravijo po domače travniku, se je spre-
hajalo devet štokelj. Iskale so kobilice in drugo
drobnjat. Sprehod so ponovile več dni, fo-
tografija je dokaz tega doživetja.

To pa še ni vse. Bil je v Krhičah, na
električnih drogovih so stale štoklje, z njimi je
bil postaven štrk. Kako pa vemo, ali je štoklja
ali je štrk?

Stara modrost pravi: če je vodo POPIL, je štrk,
če je vodo POPILA, pa štoklja, ha ha...

Sprehod skozi dejavnost OO RK Žetale za leto 2013

Pri OO RK Žetale v tem koledarskem letu sledimo nalogam, ki smo si jih zadali na občnem zboru meseca marca.

V želji, da bi pomagali najbolj ranljivim posameznikom, smo obiskali naše krajanke v domačem kraju in v domovih upokojencev ter pripravili zanje, za težko bolne in ostarele občane darila ob velikonočnem času.

Območno združenje RK Ptuj je trikrat poslalo prehrabne artikle in naši sodelavki sta jih razdelili med krajanke, ki takšno obliko pomoči potrebujejo. Prevoz iz Ptujja do Žetal so prijazno opravili naši stalni sodelavci gasilci.

Meseca aprila je bila prva krvodajalska akcija, proti koncu meseca oktobra pa bo naslednja. Iskrena hvala vsem krajanom, ki v humanitarne namene darujete svojo življenjsko tekočino in s tem rešujete življenja. Veliko se vas udeležuje teh organiziranih akcij, prav tako pa gre iskrena zahvala tudi tistim posameznikom, ki darujete kri v časovnih intervalih ali pa se odzovete, ko vas osebno povabijo na odvzem krvi. Vabimo vse krajanke med 18. in 65 letom, ki se počutite zdrave, da se udeležite naslednje krvodajalske akcije, ki jo organiziramo skupaj s SK Žeta-

lanec v četrtek, 24. 10. 2013.

V času poletnih počitnic se je kar nekaj otrok iz našega kraja udeležilo letovanja na morju v Punatu na otoku Krku. Osmim smo pomagali pri stroških plačila tega letovanja.

V poletnem času so praznovale svoje visoke življenjske jubileje naše krajanke, ki so prestopile devetdeseto leto in več. Osebno smo jih obiskali in jim zaželeli trdnega zdravja tudi v prihodnje. Prijazno smo si stisnili roke in obljubili, da se prihodnje leto spet srečamo in nazdravimo ob torti. Ob prijetnem klepetu se stkejo nepozabna doživetja. Naše jubilanke rade pripovedujejo o prijetnih doživetjih na njihovih pestrih življenjskih poteh. Misli so še jasne, vedro razpoloženje pa se prepleta z občutkom sreče, da lahko jesen življenja preživljajo v krogu svojih domačih.

- Meseca julija smo obiskali gospo Anico Koje iz Čermožiš, ki je 7. julija dopolnila 94 let. Tako kot lansko leto nas je pričakala na domačem dvorišču. Naša najstarejša krajanke rada ob nedeljah obiše domačo cerkev, poskrbi za domače opravke in ob prebiranju pridelkov z domačega vrta pripoveduje zanimive življenjske zgodbe.

- Gospa Anica Korez iz Čermožiš je 17. julija prestopila prag 92. leta. Izpolnila nam je obljubo lanskega srečanja in spet nam je zapela «Vrtec ogradila bodem», seveda nam je obljubila, da jo bo ob našem srečanju zapela tudi prihodnje leto. S petjem in obujanjem spominov si krajša dni, ki jih ob skrbni negi hčerke preživlja v bolniški postelji.

- V Dobrini smo obiskali gospo Ano Horvat. 25. julija je dopolnila 94 let. Razveselila se je obiska in doživeto opisala naše lansko srečanje. Življen-

jske zgodbe iz preteklosti so se vrstile druga za drugo. Ob sproščenem kramljanju in živžavu mlajše generacije je za hip pozabila na zdravstvene težave.

- Gospa Rozika Skledar iz Čermožiš je 25. avgusta praznovala 91 let. Zdravje ji še dobro služi. Njeno pozitivno razpoloženje odseva tudi v pripovedovanju o zanimivih preteklih dogodkih in doživetjih. Še posebej se razžiivi ob slikovitih opisih običajev pri raznih kmečkih opravilih in praznovanjih. Prav zanimivo bi jih bilo zabeležiti, da bi se ohranili prihodnjim generacijam.

In kakšne dejavnosti nas čakajo v prihodnje?

Na delavnicah nastajajo izdelki, ki bodo ob občinskem prazniku popestrili našo tržnico dobrotelnosti. S tako zbranimi sredstvi bomo obdarili starejše, bolne osamljene in jim polepšali božično novoletne praznike.

Seveda bomo obiskali še naše jubilanke, ki bodo praznovale devetdeset let in več v poznem jesenskem in zimskem času. Do konca koledarskega leta načrtujemo najmanj dva obiska.

Priprava: Irena Vodusek

Žetalskim novicam na pot

Bilo je v maju 2001, izšla je prva številka lokalnega glasila Občine Žetale. Prva urednica je bila ga. Marija Skok, pod njenim vodstvom je izšlo 7 števil, nato je uredništvo vodil g. Martin Prevolšek in že je izšla 24. številka. Občinski svet je na novo oblikoval uredniški odbor, ki je izdal že 50. številko – pravimo ji zlata številka. Uredniški odbor je imenovan v vsaki številki. Trudimo se, da bi Vam približali dogodke z žetalsko besedo, složni smo in zavzeto delamo, kaj pa ustvarimo, je Vaša presoja. Želimo si, da bi bili tudi v bodoče naši zvesti bralci in dobronamerni kritiki.

Ge. Mariji Skok se zahvaljujemo za 50-kratno zvestobo pri urejanju Žetalskih novic z zanimivimi fotografijami in besedili z različnih področij. Hvala, gospa Marija, naj nastane s tvojimi mislimi še mnogo zank in pregovorov, ki popestrijo posamezno številko našega glasila.

Naj bo v bodoče zapisanih še mnogo zanimivih vesti, dogodkov in novic, ki jih oblikujemo občanke in občani.

Uredništvo

BARVNA JESEN V VRTCU

Pred nami je novo šolsko leto, z novimi zgodbami, pričakovanji in izzivi, ki jih bomo doživeli skupaj s štiridesetimi otroki, ki so vključeni v naš vrtec in njihovimi starši.

Po dopustih in počitnicah je ponovno zaživel stari ritem, ki je med poletnimi dnevi razpustil svoje omejitve. Tako so se otroci, ki so vajeni vrta, že veselili, da bodo po počitnicah videli svoje prijatelje in vzgojiteljice, ki jih že poznajo. Nekoliko drugače je bilo tistim mamicam, očkom in otrokom, ki so to jesen prvič prestopili prag vrta. Čakalo jih je novo poglavje v življenju, novo obdobje prilagajanja, nov ritem, navade, občutja... Ob tem je pretekla marsikatera solza, ki pa se je sedaj že spremenila v radovednost, smeh in zadovoljstvo.

Mesec september je hitro minil ob medsebojnem spoznavanju, igri, raziskovanju in ustvarjanju. Vse nas je presenetila jesen, ki je medtem prišla. Vreme je toplo, listja še ne grabljamo, tudi po kostanjih še ne diši, le na koledarju je pisalo PRVI JESENSKI DAN. Ta dan smo bili v pričakovanju prav posebne obiska. Obiskala nas je »teta jesen«, vsa jesensko opravljena in s polno košaro jesenskih dobrot. Otrokom je povedala veliko značilnosti in zanimivosti o jeseni. Tudi otroci so znali že marsikaj povedati in z navdušenjem so odgovarjali na njena vprašanja. Prepoznavali so jesenske pridelke in jih poimenovali, z nekaterimi jesenskimi dobrotami pa so se kasneje tudi posladkali.

Sedaj nas obarvana narava vsakodnevno vabi, da jo raziščemo v vsej njeni lepoti, zato bomo čim več časa preživeli na prostem ter uživali v igri z gozdnimi plodovi, listki in drugim naravnim materialom. Naj bo zato jesen lepa ali deževna, sončna ali meglena, z otroki je vsak dan drugačen, zanimiv in vznemirljiv.

Vrtec Žetale

